PAMÄTNÁ KNIHA
OBCE
ŠAMBRON

PAMÄTNÁ KNIHA

Čj. 743/1934.

Táto pamätná kniha obsahuje 200/dvesto/ očíslovaných strán.

Šambron, dňa 10. apríla 1934.

Rudolf Vörös
notár

Peter Petrus
starosta obce

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stará-Ľubovňa
СЛОВЕНСКО
УРАДНА ПЕЧАТ
ОБЦЕ
ШАМБРОН
Окрес: Стара Любовя.

Peter Ridilla
Jan Kseňak

OD ROKU ..... **DO ROKU** .....

169.
Vládne nariadenie
zo dňa 17. novembra (listopadu)
1932
o pamätných knihách obecných.

(Všeobecné pokyny pre kronikára)

Vláda republiky Československej nariaďuje podľa zákona zo dňa 30. januára (ledna) 1920, č. 80 Sb. z. a n., o pamätných knihách obecných.

§ 1.

(1) Každá politická obec je povinná založiť svojím nákladom pamätnú knihu obecnú, a to nemá-li jej dosiaľ, najpozdejšie do 1. júla (července) 1933. Tejto povinnosti je obec zbavená len vtedy, vedie-li sa tam už pamätná kniha obecná a zabezpečí-li sa, že tomuto účelu bude i naďalej slúžiť podľa predpisov tohoto nariadenia, menovite za dozoru letopiseckej komisie (§ 7). V medziach platných obecných zriadení môžu sa dve alebo niekoľko obcí tohože politického okresu spojiť k vedeniu spoločnej pamätnej knihy obecnej po schválení nadriadených úradov k tomu príslušných. Pamätnú knihu obecnú nesmie obec scudziť a treba ju označiť pečaťou obecnou na titulnom liste i na každej desiatej strane.

(2) Listy musejú byť v knihu pevne sošité, očíslované a ich počet potvrdený, na titulnom liste starostom a jedným členom obecnej (mestskej) rady. Všetky sväzky pamätnej knihy obecnej musejú byť riadne viazané.

§ 2.

Účelom pamätnej knihy obecnej je zachovať miestne dejiny pre poučenie budúcich.

§ 3.

(1) Kronikár (letopisec) zapíše na počiatku zápisu svoje meno a povolanie. Úvodom k pamätiam podá popis stavu obce v tých rokoch, kedy pamätná kniha bola založená, potom zaznamenáva v Časovej postupnosti pamätihodné súčasné udalosti miestne, ktoré výstižne zobrazujú obec po stránke hospodárskej, populačnej, sociálnej, verejne zdravotníckej, kultúrnej, ľudopisnej, náboženskej a po stránke života národného.

(2) Udalosti, týkajúce sa okresu, zeme alebo štátu, zaznamenáva len potiaľ, pokiaľ podstatne súvisia so životom v obci.

(3) V pamätnej knihe obecnej treba tiež zaznamenať, jaký ohlas mały v obci veľké udalosti dejinné, na pr. svetová válka, vznik Československej republiky a pod. Zreteľ, sa má vziať tiež na jubilejné a iné významné oslavy štátne.

(4) Kronikár poznamenáva si zpravidla látku pre pamätnú knihu obecnú do príručného sošitu a po nejakej dobe, až sa názory na udalosti ustália, činí zápisy do pamätnej knihy obecnej, vyberajúc len veci podstatné. Verejné úrady a ústavy sú povinné, aby kronikára v tejto činnosti podporovały, oznámily mu na požadanie úradné data, a podaly informacie, pokiaľ je toho treba k účelom pamätnej knihy obecnej a neodporuje to platným predpisom alebo verejným zájmom. Jestliže kronikár potrebuje dát alebo informácií od miestnych spolkov, správ veľkostatkov, priemyslových podnikov a pod., a nedosiahne ich sám, je na politickej obci, aby smierne zakročila, po prípade požiadala dozorčí úrad (§10) o sprostredkovanie.

§ 4.

Úkolom kronikára poveruje obecné (mestské) zastupiteľstvo zpravidla jednateľa miestnej komisie osvetovej, učiteľov, správcov archívu, obecného (obvodného) notára a i., vždy však osobu, ktorá má pochopenie pre svoj vážny úkol, chce svoje poslanie svedomite plniť, má pre to schopnosti, znalosť miestnych pomerov a zvlášte smysel pravdu. V obciach, čítajúcich viac než 10.000 obyvateľov, buď úkol kronikára sverený odborníkovi archívnemu, muzejnému alebo kvalifikovanému úradníkovi obecnému, zvlášte knihovníkovi. V obciach týchto stará sa kronikár o to, aby bola sústavne sbieraná všetka látka, vzťahujúca sa na dejiny obce. Ukladá do obecného archíva úradné vyhlášky, úplné ročníky časopisov, vychádzajúce v mieste alebo v okolí, monografie, týkajúce sa miestnych dejín, a pod.

§ 5.

Kronikár je povinný zapisovať udalosti pravdive, verne a vecne za bezprostredného dozoru letopiseckej komisie (§ 7) a dbať pri tom usnesení obecnej (mestskej) rady, obecného (mestského) zastupiteľstva a toho, čo dozorčí úrad (§ 10) ustanoví. Má nárok na odmenu, ktorú určuje obecné (mestské) zastupiteľstvo podľa vykonanej práce, prihliadajúc k návrhu letopiseckej komisie.

§ 6.

Kronikár vkladá pamätnú knihu do pevného a trvalého púzdra a uschová ju do uzamknutej skrine, na mieste bezpečnom a suchom, zpravidla v škole, na obecnom (mestskom) úrade alebo na úrade obecného (obvodného) notára, v mestách, ktoré majú odborne riadené orchívy, v archíve mestskom. Požičať ju doma neni dovolené. Popísaná pamätná kniha obecná buď bezpečne uložená, na pr. v miestnom muzeu, v archíve alebo v obecnej knihovni.

§ 7.

(1) Letopiseckú komisiu (§ 2 zák. č. 80-1920 Sb. z. a n.) tvoria starosta obce a dvaja občania, ustanovení k tomu obecným (mestským) zastupiteľstvom, v prípade posledného odstavca ešte ďalší občania. Komisia je povinná dozerať na úpravu pamätnej knihy obecnej a zápisy v nej, v pochybných prípadoch určí zápis alebo nariadi zmenu, doplnenie alebo opravu zápisu po stránke vecnej. Má-li kronikár námietky proti pokynu komisie, rozhodne obecná (mestská) rada a v druhej stolici obecné (mestské) zastupiteľstvo s platnosťou konečnou. Proti rozhodnutiu obecnej (mestskej) rady môže sa odvolať i letopisecká komisia. Tým neni dotknuté právo dozoru podľa § 10.

(2) Na konci každého roku podá komisia obecnému (mestskému) zastupiteľstvu zprávu o vedení pamätnej knihy. Spozná-li komisia, že kronikár neplní svojich povinností, ačkoľvek ho komisia už pred tým napomenula, je obecné (mestské) zastupiteľstvo povinné zbaviť kronikára jeho úkolu a ustanoviť nového.

(3) Každá národnosť, jejž príslušníci v obci bývajúci činia aspoň 20 procent obyvateľstva obce podľa posledného sčítania ľudu, má nárok na zastúpenie v letopiseckej komissii ďalším občanom, a to svojej národnosti, pokiaľ sa jej nedostalo zastúpenia už v trojčlennej komisii podľa odst. 1. tohoto paragrafu.

§ 8.

(1) Členovia letopiseckej komisie môžu kedykoľvek nahliadnuť do pamätnej knihy obecnej. Tože právo prislúcha i zástupcovi dozorčieho úradu (§ 10).

(2) Iným osobám môže povoliť nahliadnuť obecná (mestská) rada, vyslechnuvši pred tým kronikára. Odopiera-li sa toto povolenie, môže ho udeliť dozorčí úrad (§ 10), pokiaľ ide o nahliadnutie cieľom študijným. V oboch prípadoch deje sa nahliadnutie za dozoru kronikára, ktorý o tom vedie zvláštny záznam.

§9.

(1) Pamätná kniha obecná buď vyložená k verejnému nahliadnutiu na obecnom (mestskom) úrade najmenej jedenkrát za tri roky po štrnásť dní idúcich za sebou. Túto okolnosť treba včas vopred obvyklým spôsobom verejne vyhlásiť.

(2) Do osmi dní po uplynutí lehoty uvedenej v odst. 1. má každý občan právo navrhnúť vecnú zmenu, doplnenie alebo opravu zápisu v pamätnej knihe obecnej. O návrhu rozhodne obecná (mestská) rada a v druhej stolici obecné (mestské) zastupiteľstvo s platnosťou konečnou. Tým neni dotknuté právo dozoru podľa § 10.

§ 10.

Dozor nad prevádzaním zákona a tohoto nariadenia prislúcha nadriadenému úradu politickému, u nehož buď vedený zvláštny registrík o pamätných knihách obecných. Tento úrad vedie zvlášte dozor nad tým, aby v obciach boly vedené riadne pamätné knihy obecné. Spozná-li závady, je oprávnený a povinný zjednať potrebnú nápravu. Tým cielom môže úrad uložiť obciam, aby určitý zápis bol v pamätnej knihe prevedený alebo bol vyškrtnutý, pozmenený, opravený, doplnený alebo vôbec náležite upravený tak, jako úrad stanoví. Nevyhovie-li obec príkazu dozorčieho úradu, ačkoľvek upomenutá, môže tenže zjednať nápravu vlastnými orgánmi na útraty obce. V týchto prípadoch je obec povinná na žiadosť zmieneného úradu ustanoviť iného kronikára na miesto dosavádneho. Výkonom dozoru, pokiaľ nečiní tak sám, môže úrad poveriť dôveryhodné osoby, ktoré tento úrad plnia jako úrad čestný.

§ 11.

Týmto nariadením sa zrušuje vládne nariadenie zo dňa 9. júna (června) 1921, č. 211 Sb. z. a n., ktorým sa prevádza zákon o pamätných knihách obecných. Predpisy tohoto nariadenia majú v zemi Podkarpatoruskej platnosť, dokiaľ sa jej snem v medziach svojej pôsobnosti neusnesie na zvláštnom zákone o pamätných knihách obecných.

§ 12.

Nariadenie toto nabýva účinnosti dňom vyhlásenia; prevedie ho minister školstva a národnej osvety v dohode s ministrom vnútra.

Zápisnica

Zapísaná v Šambrone dňa 1. januára 1934 na zasedaní Letopiseckej Komisie, ktorá sa konala za prítomnosti občanov v obce Šambrou.

Predmet:

1.) Volbá obecného kronikára.
2.) Volba členov letopisseckej komisie.

Za obecného kronikára zvolený bol Štefan Vojtovič, grkt. farár, za členov komisie zvolení boli: Peter Petrus starosta obce, Kontra Karafa Štefan (Peter Ilkovič). Michal Petrus Kosič.

Na základe dozorčeho kontrolného práva členovia letopisseckej Komisie, záznamy obecnej pamätnej knihy z roku 1933 schvaľujú.

Vláda republiky Československej nariadiuje podľa zákona zo dňa 30 januára 1920, č 80 Sb. z. a n,o pamätných knihách obecných.

Spisovateľ pamätnej knižky Štefan Vojtovič gréckokatolíckeho vyznania, narodil som sa dňa 1887 r. v Fulianke okres Prešov, gymnaziálne štúdiá na maďarskej škole v Prešove, 1909. r., bohoslovecké štúdiá skončil som, a 1913 r bol som posvätený za duchovníka, i vymenovaný v Matiašovciach za prichodníka, de som pôsobil od. 1913 r. do 1919 r., potom na moje prosenie bol som vymenovaný v Malcovciach, a 1924 roku od Eparchiálneho Predstavenstva poslal som vymenovanie v Šambrone. kde pôsobím do dnešného vremena.

Minulosť sela.

Minulosť sela

Pred napadnutím tatár na severe Šarišu po bolšej časti rusíni žili, no keď tatare napali v Uhrsku 1241 roku, maďari bojazňovia od tatár vošli v predelo ruskie Šarov, a Spiš. Kráľ uherský Štefan V v 1272 roku ruskie územie predával v ruky nemcam, tak na príklad grofam von Hunt Pazmanovi von Falkenstein - Berzeviczam, ktorí z Tirolu prišli. Pozdnejše nemci zanjali odnu časť ruskej šarišskej i spišskej župi, ale teper vlastnoručne počítajúc ruskie, na príklad: Rojso, Helcmanovce Porač, Hodermark, Krompach. Schvarc Brunn (Šambron), a vedľa mienich dohadzajú sa sela ostalí ruskimi. Na osnovi narvaného sela Schvarc-Brunn pozdnejše pomenilo selo svoje imja Šambron a pozdnejše na rozporadzenie maďarskej vlasti pomenilo imja: Feketekut.

Selo Šambron razprostranactsja mežđu hovami.
Patria i Hiržа vysoko ot morja 640 m., ot severu
otvorena, i tak klimat je zimnöj, i proto urodžaj
je dužа slaboj, no roditsja imse lem ovs, jarec i
gruli, i proto selane o hazdobnosti žijut.

Selo Šambron vedlka narodnosti počitaetsja
russkimi, vedlka visrispovidania grkat. Vo stareišich
spisov, čitaju sto fára v Šambroni osnovana
bola 1500 rokan prod patronstvom Berzevicy, pro-
že odna, čast šambrouského majetku pätriba
panam Berzevicym do 1851 rokú, a tohda
selane otkupili horj lesj i stalzja majetok
Berzevicа, compossessoratom. Fara osnovala
familia Berzevicého i ona davala presentu
prichodnikam šambrouskim „nominavit pro
parochia Šambrouensis Jacobum Bucov
s etoj familia bol prichodnikom Joannom
Buchovechý, pozdnejše 1800 r. Peter Ilykovics.
1800 r. Joannes Janovics 1820, pozdnejše
1851 bil narnačen Rutoni Mankovics
pod jehv provodrtvom bola budovana nova fara
1858. r. pozdnejse, cerkov 1872 kotra prevosv
šesmoj Episkop Gagarec posvjatil.

V školnom dili tochdasnom vremeni
dvor tažeja obstojalo stvo bili. Škola snačala
ne bola, lem v prostih domeh vjučovali
primitivne učitelie, as pozdnejse 1866 rokú
bola škola postavlenna, do riadnim učitelem
bol Jozef Majdala, 1887. Michael Krenicky.
Jozef Majdala imel sóna Štefana, kotorój
vkončil gim. studii i Juris. fakul. i bol financ

riaditelôm v Prašev.

Selo Šambron olzolo 1820 rokú feb 15 cêrez ohňom bol zničiemnôj, i na tolm pamjetku ľúde sviatať tol deň školi pohovôl Šambron.

(Pozolnejši 1873 rokú bola bola kolera hovota v kotorôj hovoti pomerlo 42 ľúde)

V hodu 1850 bôl takôj silnôj hrad (kadovec) što zničiel celôj chotar sela Šambron Nikotove starše ľúde pamätajut nato, i hovorjat sto takôj strašnoj hrad padal že oglin hrad imil valu blizko kilo, tala uničožil nikotove budinky, stohr narod terpil nziasnu biedu (tal)že etolko zauminili sobi virnikri što v rokú odin deň posjatať na pamjätku velikaho hrada.

Pozdnejše 1873 hodu bola kolera hovôla po kotorôj hoväti pomerlo 42 ľúdej.

Pozdnejše 1904 hodu opjať poburilo selo velikoj požar, sto selane z bolšoj čarti boli bez pribitka Pričina požara bôlo to, sto nikotove rodiča ostavili dítej doma bez dozoru pod čas polôvej paboti. Tie dîti vônašli pakli smolove i to zapalili i tolst pakloj kapilasja sodomna i korotkôj čas calej budinok začal horiť, i od toho požar rozširilsja i pohoreli do 50 domov. Posli velikaho pržara selo višnôj konce načalasja budovati po bolšoj časti z dereva.

Smer rozširovanja sa obce.

Od sivera k jugu polskoj hranici vrlo-
ma slovenskom tahmetrju od hranici ma-
15 km, od hradskej vodjaceej do obrezno-
hrooda 15 km. selo Šambron hotoreje
tahmetrju od sivera na jugozapad mežedu
horami Jlirča i Patrica, s svojimi 750 obiva-
telami grbst. mal. Obivateli selo sela
zanimajutsja tolko hospodarstvom.

Zemepisné položaj obce

Položaj seho sela jest v hokoj
častji hovista. Ha osnovi tolko selo prispo-
sobljajetsja ka razložanim etoj oznici. Klimet
etoj častji jest holodnoj, i proto na soj teri-
torii selane žijut tolko oves, jarec
hartoški (brambori) rodijetsja na soj častji i
žito no malom okoličnosti, pivoto mirod
seho sela živet v veljkej nuždi; ibo pro
mnelj urodrjaj ne jest sortojanii sobja
za udovolštvovat.

Číslo Domov.

Čisla etoho sela načinajutsja
z nižnoho konca od pervaho (1) tahmetrja
po odnoj storoni a končitsja na tom
samim konci drukej storoni č 166.
Nekotore čisla sut postavlene s etoj pričini
što hiži sut porozno.

Spôsob stavania

Domi postavlene sut od sivera
jdučí ka jugozapadu, liva storona
postavlena jest, do sloulka proti obeda

Prava storoma obvoleno, dovy sut' postsolemo
oknami do vostoka, tuka ja solce polučit
ranše.

Svitova Vojna.

1914. hoda augusta 1. vobuhla svitova
vojna, meždu madiarami, serbam. Prussiam
Nimcami i proč, na kotoru vystuhovali iz sela
Šambron číslom 118 voinov. Iz töih propelo
v svitovej vojni 8. mužej. O dva hoda tomu
pordnejši vzjali z našoho sela, dva bolše
draram na upotreblenia vojenskih vešičej
Dzvoni zakupili po vojni v hodu 1922. selanec
živuči v Ameriki.

Poski ukončenii svitovej vojne stalsja
velikoj prevrat v hodu 1918 tohda vosloboditisja iz madiarskuho kralovstva, i stalizmesja
slobodnimi demokratami Rčsl. ~~republiko~~
1918 okt. 28. V tom samom hodu vertajuščesja
domu voinov, čustvujuščesja slobodnimi
dilali teke prekažki, što vtorhlisja do
sklepov i brali raboveli što mohli.

Na osnovi mirovoch dochovorov
osnovalasja Rčsl. 28 okt. 1918. v kotoroj
pervom prezidentom izbran böl T. G. Masaryk.
Poski jeho izbranija jala pervom prezidentam
pristupil do Prahi 21 dec 1918 r.

V 1921 hodu v parlamentne vybori volbö
pervelisja, a to do senatu 150 senatorov, a do
poslaneckej snemovni 300 poslancov. V tom
samom hodi böli pervedenö volbi i v selah,

hdi bolšu rol' ihrala storona Republikanskaja.

Mrozi

V roku 1928 na celej territorii Slovakii a Polsku boli vrasne silne mrozi, hdi najsilnejši mrozy dosjahli 38°. Iz Mosciv (Polsko) holosili zimu mrozov na 44°. Na nikotorych mistach snih previsial na dva m.

Rola tomu porodinjsia prisol tak silnoj hrad vliti, sto uničožil polhotarja urodzaj. Komisia obzuzuvalo urjadla v Starej Ľubovni jak komissia osacujuscalo vôbec odhadla škodu v cini 4800 kč.

Vražda

V tom samom hodu, hdi postihla selo silna katastrofa pobitia hradom urodzaj; stalosja tož velikoje nešcastja uničženiem odnoho molodoho života. Mistnoj sojāšcenka poviril Joanna Šprocha štobi ovocnoj sad od hraderi ohranil, naito prisol molodoj Michal Segla i nacal metati kamenia do sadu, i skazal slovami: ja budu jabka jisti, nasto Joanu Šproch, skazal štobi dobro volův odstupil; i tym Joanu Šproch vôšol iz sadu hm dverjam fsi. Ohnotki cas podobno vôšol iz sadu Michal Segla, i pošol k muriki. hdi zabavljalsja na mnoiko.

Dňa osobitna vermulsja Michal Segľa kaz fasi, kdi načalasja bitka iz vinö Michala Segľa Joann Šproch polučil tak silnöj udas po lici, že v obzroči svojej vitah nož, i nezčasno poranil Michala Segľu, na tolko, sto okamžitöj čas pomer. Na osnovi vyslukan sviditeloj Joann Šproch osuždan böl Levočkim sedrialnim sudom na dva kroka arestovanicom.

Sčitania Ľudi

Podľa poslednjeho sčitania ľudoj z kroku 1930 číslo žitelej javľačtsja 7421 s toho muži ženi dľa narodnosti ruskej 568 slovakov 176, dľa vierispovedani grkat. 708, 34 rkst. 2 izr. cigarov bolo

Podľa sčitanii, dobitku k dňu 31 dec 1933: teleta 104, bikri 3, jalovki 81, korovi 319, voli 68, svinö 125, ovci 519, kozi 46.

Obec patri politične okresu Stara Ľubovňa, sudny okres Stara Ľubovňa, krajsky sud Levoča, dochodkovi kontrolni urad Stara Ľubovňa, berni urad Stara Ľubovňa, berna správa Kežmerok, okresne financne riaditelstvo L. Sv. Mikuláš, dolezi obvod Prešov, cestnicka stanica Jakubjani.

Obec pred prevratom a po prevzatí patrila spočiatku politickému okresu Lipjani, pro zrušenia toho politickému okresu Sabinov, okresnému súdu.

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stara Ľubovňa

Sabinov, k krajinskému súdu Prešov, bývalej župi Šarišskej, politickému okresu pstvi. okresu Stará Ľubovňa od roku 1922.

Výmera celej katastr. územia obce robí 2936·6 hkt. Hotár obce
hkt. jutár, z toho orania 961 hkt. jut, lúky 655·3 hkt. jut, záhrady 5 hkt. jut, pasienky 831·6 hkt. jut, lesi 290 hkt. jut, zastavanej a nezastavanej plochy 193·7 hkt. jut.

Počet volicov

Počet volicov 1933. bolo 362, z toho mužov 176, žien 186, počet volicov do senátu bolo 291, z toho mužov 141, a žien 150, počet volicov obecného a krajinského zastupiteľstva bolo 327, z toho mužov 158, a žien 169.

Počet školopovinných

Počet školopovinných bolo 1933. roku 160 v obci škola je cirkevná gr. kt. jednotriedna.

Počet pôrodov bolo 1933 roku 30 z mŕtvych plodov 11, a potratov 7.

Počasie 1933 roku bolo značne dobre sa vydilo, ale poslednejšie časti sú úrodzaju boľšu časť zničili.

Zaznamenané z roku 1933 uzatvárame.

Šambron dňa jul. 14. 1934.

Za dohotovenie Záznamu podpisujeme:

Michal Petruš

Štefan Vojtovič
kronikár.

Štefan Ol. Okorofa

Hod 1934.

Konskripcia domasnej skotiny

Začalom januára 1934 prevedena bola konskripcia, 169 telat, pjat bykov, 89 jalovina, 347 krov, 132 volov, 90 svin, 417 ovci 43 koni.

Cina skotiny

Cina bola rohatoho skota v tom roku 2-3kč za 1kg. živa vaha, a cina svinej bola 3-5 kč 1kg. živa vaha.

Povrchne otnosenia

Selo Šambron 600 m. vysoko je nad morem. V etom roku najbolši snich bol namirjani 70cm Najbolša teplota bola namirjana 39°c na solncu, a 30°c v stini. Najbolša zima bola 23°c eto bola postojanava. Snihu bolo malo liš v uklubleniі bylo bolše.

Marec teplý, april horjacij vyše 30°c. Maj studenný, v dnech 27, 28, 29, 30 maja byli bolše morozy. Letnij klimat mnohorar pereminisja v teplo, v horjačo, i cholodno. Odnoho raz bratast suho a posli navodnenie kotoroe učinilo plochu urodu.

Navodnenie

16, 17 julia v dožďevoch dnech bolo takoe navodnenie na što ľude 80 let ne pamjatajut, a takožde i vicinalne dorohi zabralo.

Oseň bola dolha a krásna.

Saňove osnovanie

Saňove osnovanie v soli Šambron hodu 1934 - dilal 2183 kč.

Selskej poľovnyj revir, v arendu perebral
Hinekulik podpolkovnik za 500 kč.
V etom hodi bol ustanovlennyj urožajny monopol. Cina pšenicy bola 100 kč. 1 q, cina jarcu i ovsa 90 kč. 1 q. Urožajny monopol

*20 aprila holovna assentiska bola. Cislo odvedenych v Šambrone 4. Assentiska 1934.

*Škola je v Šambroni v plochim sostojaniu. Budovlà školi sovsim ne otvičajet školnym pravilam. Národ ne jest v sostojanii vystaviti novu budovlu, a daže nikotoria ani slyšati ne chotět, proto od 1933 hodu dec 24. aš do teperišnich vremen ne jest voobšče prepodavania, a čislo školopovinnych učenikov bylo by 180. Na kotoryja čislo učenikov, dolžno byti rozširenije školi v troj klasnu, no pro dnešni tažkoty obstojatelštva, i pro ne chotinia virnikov sto ne slučilosja. Slidstvicm čeho školská stolica bola rozpuščena 1934 feb. episkopskim razporjaženiem, a vyimenovan byl kuratoriumm, kotorý do sich por porjadok ne zdilal. Meždu takyimi otnošèniami ani odin učitel ne chočet zaňati sîju uči. stanciu, kromi Kerecmana kotory bol za prestuplenie zakonov bolio raz trestany temniceju. Škola

V 1934 hodu v maju i junin bola perevedenna cerkovnaja reparàcia. Cerkov

Eta reparacia sostojala vo opravi vnišnej i i vnutrennej. Izderžky boli pri opravlenii 16.000 Kč. na kotoroju summu lis Martince prodali.

Posjaščenie slučilosja 15 jula 1934 čerez O. Antonia Rajkoviča kanonika.

Moralne upadky v seli Šambrou

Iz žitelej šambrouskich mnoho ľudej od- davajutsjav kradeži, i inych telesnich prestupkov Ety prestupki na tolko umnožilisja, a osobenno kradeži že ani temnica ne polžujet jim. Sie zvičaji uže vroženne v nich na tolko, što napominanie (svaj) svjaščennika daremnoe jest.

Číslo voliteľstvu

Číslo voliteľstvu ku dňu 15 dec. 1934 činilo 367. s kotorych mužej 181 a žen 186. Pravo voliti do senatu imili 294 voliteľstvu, s kotorych mužej 145, žen 149. Pravo voliti do obcesu i do krajinskeho zastupitelstva imilo 329 voliteľstvu, s kotorych mužov 159 a žen 170.

Číslo žitelej

V 1934 hodu cislo rožidennych slučajev bylo 27. ditej, s kotorych chlopci 10, a divčinkij 17. Číslo pomerších bylo 24. A číslo brakosočetannych bylo 1.

Zamičania s hoda 1934 zaključaju

Šambrou dňa 2 julia 1935.

Štefan Vojtovič
kronikár.

Po schválení zápisnice overeno
v Šambrone 10. Dňa 1935
Štefan Karoľa
Michael Petrus vďa je

Rok 1935.

Konskripcia domácnej skotiny

Začiatkom januára 1935 prevedena bola konskripcia, 169 telat, 5 bykov, 89 jalovina 347 kravy, 132 volov, 90 svin, 417 oviec, 43 koni.

Odvody.

Odvody 2 maja byli, číslo odvedenich bylo 6.

Volby do národného shromaždenia

Volby do národného shromaždenia byli 19 maja do poslaneckej snemovni a do senatu prevedene. Číslo platnich hlasov do poslaneckej snemovni bylo 339, stoko obdržala republ. strana 198, soc. dem 16, komunisti 57, česko slovenska lidova 38, autonomicky blok 1, česko slovenska živnostenska 2, a národne sjednocenie 27.

Do senatu platnich čisel bylo 268 hlasov. S toho obdržela republ. strana 159, soc. dem. 17, komunisti 37, česko slovenska lidova 31, autonom. blok 2, živnos. 3, a národne sjednocenie 19.

Dňa 26 maja byli volby do krajinskeho a okresneho zastupitelstva prevedeny. Do krajinskeho zastupitelstva bylo 294 platnych hlasov. S toho obdržala republ. strana 164, soc. dem. 9,

česko, národ. social. 6, komunisty 64, česko-slovenská lidova stroona 17, Hlinkovci 1, živnostenska 2, krestianske socialisti 1, narodna obec fašistická 23, neodvisla narodna stroona 1, narodne sojednienie 3, a židovs. 3.

Do okresneho zastupitelstva platnych hlasov bylo 295. S kotorych obdržala stroona republ. 164, narodny socialisti 16, česko-slov. lid 40, Hlinkovci 2, živnostenska 4, krestianske socialisty 1, a ruska 68.

Urožaj

Urožaj v Šambroni 1935 roku byl duže chorosij, tak što ludi imili dostatočno chliba.

Školstvo

V 1935 roku byla osnovana deržavna uprarmitelina školá s troma silami. V kotorej školy dýstvujut Theodor Rožák pravca učitel, Nikolaj Kárpaty, i Etela Volkajová. Škola uže vlučšim porjadku nachoditsja jak vprošlych hodach.

Číslo narodenych.

V Šambroni 1935 hoda narodilosja sovsim 22 dity, stoho chlopci 13, a divušky 9.

Číslo pomerších

V tom roku pomerlo sovsim 13. ludej, stoho murčin 5, ženščin 4, a ditej 4.

Do manželstva stupili 8 párov.

Číslo sobášnych.

Známičania v roku 1935 zaklučaju

Šambron dňa 4 júnia 1936.

Štefan Vojtovič
kronikár.

Po schválení záznamov overujeme.
V Šambrone dňa 4. júna 1936.

Peter Ridilla starosta
Michal Petrus
Štefan Korasa

Rok 1936

Prírodné pomery.
Cesty.

Dedinou prechádza krajinská cesta. Vedie do susedných obcí: Plavnice a Bajerovce. Cestárom je Peter Hricko, obyvateľ šambronský.

Poľné a lesné cesty nie sú v stave najlepšom – ich názvy:

„Do hír. Na Široke pole. Ozvircova draha. Hori Piperečinom. Pid Skavky. Na Čilške. Hori Kisliznami. Pid kraj. Na Vŕky.

Hori Horom. Nad Mistky. Hori Kutami. Pid Oblisok. Do Bukovin. Na Gromoš. Vaškovec.

Prez Kopanec vyšňa. Za cigany. Hori Horom. Na Uhliska. Do Vapenoho. Do Hajnici.

Prez Kopanec nižňa. Pid Vaz. Hori Vazom. Hori suchym Vazom.

Do Rubani. Za Ščib. Na Kuty. Medzi Petrivci. Hori Sovym divom. Popid Sovyj div.

Popid Marsinec. Hori Surlänkom. Za Marsinec. Za Surlänky. Na Koryta.

Do Piv."

Potoky.

Cez dedinu preteká, od juhu k severu, potok, ktorý ľudia volajú Jarok. Jarok vlieva sa za Plavnicou do rieky Popradu.

Prítoky Jarku z ľavej strany:

„Rynovka. Hnozgici jarok. Spozasky jarok. Hluboky jarok. Lišik (dosť ešte 5 potôčkov), Za Uhliskami jarok. Vždari jarok. Spod Marsinca. Spoza Surlänok. Pidgavim ždar."

Prítoky z pravej strany:

„Nahnojiny. Z Voreca do jarku. Koščacky jarok. Kykačka. Zavaňkovec (doň: Za Horom jarok a za Kutami jarok). Spoza Vysokoj hory. Pid Sovij div (doň s Kutiv spoza Grombšá, z Rokytňakiv a s Bariskivky)."

Z nerastov poznajú ľudia tieto (ich nerasty.
názvy uvedené tak, ako ľud vyslovuje):
„Čilec. Mjachkij kaminň. Červenij kaminň. Bivij kaminň. Čornij kaminň. Byrka. Cigarske mydlo. Kremenovistyj kaminň."

Okolo našej dediny je hodne zveri- Zverina.
ny, najmä zajacov, líšok, sŕn a diviakov.

Občania poznajú tieto rastliny, Rastlinstvo.
ktoré sa vyskytujú v okolí alebo v záhradách (mená sú uvedené tak, ako ich ľud vyslovuje):
„Tulipan. Kukučka. Vyči. Muška. Bozuli čačka. Popava. Votaj. Kobyli mjasto. Kuriè žilä. Kolaska. Čarničak. Maliňak. Jahydňača. Fralka. Paporina. Lelija. Ďordin. Vovče moloko. Len. Ovijka. Dugovina. Pokriva. Oman. Kundžiravka. Krvavnik. Bitnij jažo. Kinečina. Svičnik. Vorone savo. Zajača kapusta. Kvasnica. Božičkovy palčiky. Huše vinko. Ščavija. Kolák. Hirkij vopuch. Dikij česnok. Chrin. Krokis. Lubščik. Nadragulä. Svinak. Gvozdzik. Micne žilä. Hez. Rumenok. Rozchydnik. Kocuri jajca. Kači drest. Robivnik. Prajnica. Zvatij ohvav. Devjaščuch. Chmelina. Maščečky. Hrubij jauko. Dzvonočky."

Zo stromov a krov vyskytujú sa:
„Smerek. Jelica. Sosna. Bučak. Dub. Jaseň. Lipa. Kastan. Javor. Bereza. Drap. Klenik. Verba. Topolä. Červenij smerek. Liska. Vilčka. Chaps. Vchyňak. Sverbovuznak. Rokyta. Svijba. Osika. Skoruš. Terňak."

Z húb vyskytujú sa:

„Lišivky. Pipenky. Griby. Bestraky. Ridžiky. Majivky. Kožebrady. Hovubnici. – Hadunky. Babske ucho."

Vtáci. Ľud pozná týchto vtákov:

Vrana. Vrobel." Sroka. Kukučka. Orev. Ašrab. Vasivka. Žovta hruska. Žovna. Myšperkač. Sova. Ciganočka. Pliska. Hovub. Lijka. Kaňa. Drozd. Kamjunčak. Bocan. Havran. Kis. Trepjuvka. Kuropaska. Rybovčak. Diky kusi. Myši kralik. Pinka. Škavoronok. Kavka. Cipka."

Ryby. Z rýb poznajú:

„Ryba. Merenka. Klis." Novitna ryba. Svinja. Pstruh."

Hmyz. „Brka. Bovščica. Bvycha. bos." Mucha. Husenica. Chrušč. Babin pes. Koval." Mucha svjatojanska. Zeleny chrobak. Kurayka. Kušarka. Ovad. Komarka. Ščipica. Červotok. Pčova. Osa. Čmel." Muriarka. Klista. Dožďivka. Hnida. Mol." "

Rozloha pozemkov. Obecný prehľad o pozemkoch podľa stavu z 27. 5. 1930.

Plošná výmera obce činí 2935·8 kat. jut.
Z toho pripadá:

I. na zemedelskú pôdu:		II. na nezemedelskú pôdu:	
Orná pôda	1189·6	Lesná pôda	269·4
Lúky stroalé	424·9	Plocha zastavená dvorov	15·1
Záhrady	1·8	Ostatné neplodné plochy	221·7
Pasienky	813·3	Spolu	506·2
Spolu	2429·6		

názvy polí. Už od nepamäti polia majú svoje názvy (sú uvedené tak, ako ich ľud vyslovuje):

„Pivy. Rovenky. Pešrivci. Sovij div. Medvedžji dolinky. Roky. Šňaky. Kusy. Ščib. Za Vaučkovec. Pid Oblisok. Na Vaziky. Bukoviny. Nad Mistky. Za Horom. Za Kovaľa. Na Cešli. Vyhľady.

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stará Ľubovňa
СЛОВЕНСКО
УРАДНА ПЕЧАТ
ОБЦЕ
ШАМБРОН
Окрес: Стара Любовя.

Pid Skavky. na Čilške. na Vuky. Do Lišika. Pid Huščí. na Uhliska. Za Kopanec. Do Ždáru. Za Vaz. Pid Marsinec. Pod Suchym Vazom. Korysta. Do Potoka. Široke pole. Terniny. Barskivka. Do Obliska. Do Kykačky. Pid Surlánky. Pašiky."

„Na Sovim dilí. na Medvedzji dolinky. na Barskivci. na Gromošu. nad Miskami. na Vazikoch. na Čerišlóch. Pid Lespedarom. na Polánci. nad Ždárami. na Polány. Pid Kraj. na Uhliskoch. Pid Skavkami. na Čilškym. na Pastivníku. na Vukoch. Pid Huščanu. H Vapenym. Pid Vazom. Kečera. Za Vazom. Za Marsinec. Pid marsinec. na Korystoch. Pid Dovhanivka. H Rokystňákoch. na Krivcoch. na Rimňu. Za vysokom Horom. Za Kopancom".

„Dovhanivka. Sovij dil. Surlánka. Veršok. Rokystňaky. Ruban. Čerišlá. Gromošik. Marsinec. Hajnica. Pizdikirka. Smerečiny. Jamy. Skavka. Pašria. Sucha dolina. Kozgrica. Dovhyj kus. Vaz. Jeliny. Porubka. Jeličina. Kosariska. Pid Hricky. Lejbak. Farkašivka. Lespedar."

Názvy lúk.

Názvy lesov.

Posledné volby do obecného zastupiteľstva boly prevedené 9. októbra 1932. V týchto volbách dosiahla Čsl. ľudová strana 206 hlasov, 10 mandátov a Republikánska strana 111 hlasov, 5 mandátov.

Správa obce. Volby.

Členovia obecného zastupiteľstva sú: Michal Bobulsky, Štefan Koršňak, Michal Petrus Košč, Peter Petrus, Štefan Mikluščak, Michal Fečko, Andrej Michalko, Ján Kseňak, Vasil Michalko, Ján Ridila, Mikuláš Ridila, Štefan Mikuľak, Peter Ridila, Štefan Konstra Karatta, Peter Ilkovič.

Obecné zastupiteľstvo.

Náhradníci: Andrej Varga ml.,

Jozef Bobulský, Michal Petrus, Peter Mindek kovač, Michal Michalko st., Peter Bobulský, Štefan Špirok, Michal Bialko.

Obecná rada. Členmi obecnej rady sú:
Starosta: Peter Petrus.
Miestostarosta: Peter Ilkovič.
Radcovia: Ján Kseňák,
Ján Ridilá
Peter Ridila.

Úradníci obce. Úradníkmi obce sú:
Notár: Karol Vokál.
Pokladník: Ján Kseňák.
Sirotský úrad.: Karol Vokál.
Požiarový referent: Ján Kopčák Bocko.
Lekár: mudr Mikuláš Ščepkin.
Zverolekár: Dezider Riecky.
Prehliadač mäsa: Ján Hricko.
Pôrodná asistentka: Helena Dulová.
manipulant dobytčích pasov: Peter Ilkovič.
Prehliadač mäsa: Karol Fedorko.
Obecný kronikár: Štefan Vojtovič.

Stavebná komisia. Členmi stavebnej komisie sú:
Vasil Michalko, Štefan Petrus, Mikuláš Ridila.

Knižničná rada. Členmi knižničnej rady sú:
Štefan Vojtovič, Mikuláš Karpáti, Štefan Špirok a Štefan Mikuláč.

Rozpočet na rok 1936. Rozpočet na rok 1936:

Riadny rozpočet, potreba,	14133·- Kč
úhrada,	6155·- Kč
schodok	7978·- Kč

Úhrada

Príjem z aktívnych nedoplatkov obec. prirážok	600·- Kč
Príjem z ostatných aktív. nedoplatkov	900·- Kč
200% prirážka k dani činžovej, 28·- Kč, výnos	56·- Kč

350% prirážka k ostatným daniam 2184 Kč, výnos	7644·- Kč
Spolu	9200·- Kč
Zvyšok riadneho rozpočtu	1222·- Kč

mimoriadny rozpočet:

Potreba:	9000·- Kč
Úhrada:	1222·- Kč
Schodok:	7778·- Kč

Súvaha hospodárenie za rok 1936: Súvaha hospodárenia.

Príjmy:	14145·70 Kč
Výdavky:	13747·90 Kč
Pokladničný zvyšok:	397·80 Kč

Sčítanie ľudu bolo prevedené 1. decembra 1930. Sčítacím komisárom bol Edoard Vokál, správca školy v Plavnici. Sčítanie ľudu z 1930.

Dáta o sčítaní ľudu v Šdmbrone:

Plocha obce: 1690 ha
Domy: 172
Obyvateľov: 744
Z toho národnosti československ.: 165
rusínskej: 564
cudzincov: 15
náboženstvo, rím. kat.: 34
gr. kat.: 708
izr.: 2
Cigánov .... 42.

Výkaz narodených, zomretých a sobášených od roku 1904. Populácia

Rok	narodilo sa			zomreli			sobášených	Poznámky
	chlap.	diev.	spolu	mužov	žien	spolu		
1904	26	28	54	16	7	23	9	
1905	20	13	33	10	12	22	7	
1906	18	16	34	7	14	21	4	
1907	19	17	36	14	10	24	5	

Rok	Narodilo sa			Zomrelo			Zobaženych	Poznámky
	chlap.	diev.	spolu	mužov	žien	spolu		
1908	18	13	31	21	15	36	2	
1909	16	23	39	21	18	39	5	
1910	11	17	28	19	13	32	5	
1911	20	8	28	10	11	21	5	
1912	15	10	25	8	12	20	5	
1913	19	13	32	12	20	32	6	
1914	16	9	25	5	9	14	2	
1915	12	5	17	17	79	26	2	
1916	9	11	20	7	9	16	2	
1917	3	7	10	6	13	19	7	
1918	10	9	19	14	8	22	10	
1919	12	12	24	9	6	15	24	
1920	19	15	34	6	18	24	5	
1921	19	17	36	6	8	14	9	
1922	22	17	39	9	15	24	7	
1923	13	14	27	16	13	29	1	
1924	18	14	32	11	7	18	15	
1925	18	17	35	9	8	17	14	
1926	18	18	36	16	14	30	3	
1927	14	10	24	18	7	25	11	
1928	8	20	28	5	10	15	12	
1929	15	13	28	10	6	16	5	
1930	10	14	24	14	9	25*	10	
1931	13	13	26	7	10	17	5	
1932				11	11	22	2	
1933				6	7	13	7	
1934	10	17	27	6	18	24	1	
1935	13	9	22	8	5	13	8	
1936	16	9	21*	6	6	12	12	

Krstné mená.

V našej obci vyskytujú sa tieto krstné mená: Ján (Janko), Peter (Peťo), Michal (Mišo), Štefan (Štefo), Nikolaj (Mikuš), Ondrej (Onda), Jozef (Osip), Marcin. – Anna (Haňa), Maria, Katarina (Kaťa), Helena (Ha), Marta.

Priezviská.

Priezviská: Kopčák. Mindek. Šproch. Bobulský. Ridila. Sokol. Fečko. Hricko. Mikuščák. Michalko. Konsra. Karafa. Mika. Kseňak. Seglá. Koršňák. Paolík. Jarinčík. Petrus. Šmindák. Miserko. Rokonal. Buchovecký. Jarina. Ulis. Varga. Šťok. Mikuľak. Ilkovič. Bialko. Hardoň. Lukacko. Škintik. Vanik. Duľa. Gomoľa. Ščigulinský. Deržar. Sedlák. Jabol. Pacinda. Židzik. Pištej. Mičak.

Školstvo. Zriadenie štát. ľud. školy.

Referát mšano v Bratislave výnosom zo dňa 4. 9. 1935 oznámil, že mšano výnosom č. 98936/35-1/2 zo dňa 14. 8. 1935 so súhlasom ministerstva financií zriadilo podľa §80 zák. čl. XXXVIII: 1868 sh. v obci Šambrone, školský inšpektorát v Poprade, štátnu trojtriednu ľudovú školu s československým vyučovacím jazykom a zriadilo pri nej miesto def. správcu a dve definitívne miesta učiteľské s náležitými služobnými požitkami.

Zároveň povolilo, aby na škole bolo vyučované jazyku podkarpatoruskému v 3 týždenných hodinách v každej triede, ako predmetu nepovinnému.

Osobný náklad na túto školu uhradí sa z príslušných položiek štát. rozpočtu kap. 10, tit. 3, §1, krajiny Slovenskej.

Táto škola zriaďuje sa s podmienkou, že úhradu celého vecného nákladu na ňu prevezme Slovenská liga.

Ústredná správa Slovenskej ligy v Bratislave zaväzala sa pod č. 4412/34, zo dňa 22. 6. 1934 uhradzovať večný náklad celej školy až do tých čias, kým táto povinnosť neprejde na štát, obec alebo na iného činiteľa.

Pred zriadením štát. ľud. školy, bola v miestnej obci gr. kat. ľudová škola.

Dejiny gr. kat. ľud. školy.

Kedy sa začalo v tunajšej obci učiť, nie je možné presne zistiť, lebo žiadne listiny sa nezachovaly.

Asi pred 100 rokmi prišiel do obce gazda Ilkovič z Matysovej. Pretože bol gramotný, ľudia zvolili ho za kantora. Ako kantor učil aj deti. Ľudia ho titulovali „Žák". Ilkovičova rodina aj dodnes tu žije a volajú ich „do Žaka". Všetko dobe vyučovalo sa v prázdnych domoch.

Asi pred 80 rokmi prišiel do obce už „učený" učiteľ - Staurovsky. Za jeho učinkovania bol aj kantorský byt na mieste, kde teraz stojí budova bývalej gr. kat. ľudovej školy.

Po Staurovskom tunajší učil mladý učiteľ Zima, pôvodom z Kamionky. Učinkoval len 2 roky a tu zomrel.

Potom v obci učil Canda, asi 8 rokov. Dostával od obce 30 zlatých ročne.

Ďalším učiteľom bol Jozef Majdák, pôvodom z Čiča. Za jeho učinkovania bola vystavená terajšia budova bývalej gr. kat. ľud. školy. Podľa údajov r. 1866, podľa nápisu na tráme v budove r. 1879.

V roku 1887 bol zvolený kántor-učiteľom Michal Krenický. Pretože mal početnú rodinu, obec mu dobrovoľne podvýšila plat.

Od 1. 1. 1911 – 1. 7. 1922 tunajší učinkoval kvalifiko-

vaný učiteľ Štefan Prusák. narodil sa 15. 7. 1886 v Prešove, kde skončil 1906 r. gr. kat. učiteľský ústav. Od r. 1906 – 1906 bol učiteľom v Čičave pri Vranove. - V tunajšej obci viedol poštu, preto bol oslobodený od vojenskej služby počas vojny. - Od 1. novembra 1918 dostával od obce 16 gbolso obilia, 1801K a štátnu podporu. - Za jeho účinkovania bolo 90-110 školopovinných detí.

Ďalšími učiteľmi na býv. gr. kat. ľud. škole boli:

1922-25 Dezider Bajza.
1925-26 Župina (zdénych).
1926-30 Juraj Hritz.
1930-32 výp. uč. Peter Maček.
1932-33 výp. uč. Vasil Kulibabin.
1933- výp. uč. Ladislav Kerecman.
Bol zo služby prepustený.

Počet žiactva na škole:

Šk. rok 1929/30 — 147 žiakov
1930/31 — 134 "
1931/32 — 144 "
1932/33 — 157 "
1933/34 — 165 "

Na škole vyučovalo sa od počiatku rusínskym jazykom, až neskoršie učilo sa maďarsky. Vyučovací jazyk z doby svetovej vojny nedá sa presne zistiť, len to (podľa ľudového výkazu z 1917 r.), že všetci žiaci boli národnosti rusínskej (ruthenes). Po prevrate vyučovalo sa rusínsky.

Štát. ľud. škola

Na tunajšej gr. kat. ľudovej škole bol veľký počet žiactva, treba bolo školu rozšíriť. Mimo toho školská budova s celým zariadením nevyhovovala, vládne napomenutia nemaly účinku, na

škole vyučovali nekvalifikovaní učitelia, posledné roky vôbec sa nevyučovalo, cirkevná obec, ako udržovateľ školy, nebola v stave odstrániť všetky nedostatky, preto došlo k zrušeniu gr. kat. ľudovej školy a k zriadeniu štátnej ľud. školy.

Na štát. ľudovej škole začalo sa vyučovať 16. septembra 1935 s 165 žiakmi (81 chlapcov a 84 dievč.).

Na školu boli menovaní títo učitelia:

Teodor Rožek, spr.-uč., * 8.3.1900 v Kolovecku, Vých. Halič. Dospelosti pre ľud. školy nadobudol r. 1924 v Jozefove. Od 1924-1935 učinkoval na gr. kat. ľud. škole vo Vyšnej Polianke, okr. Bardejov.

Etela Volkayová, uč., * 17.12.1911 v Úpore. R. 1933 nadobudla vysvedčenia dospelosti na reál. gymn. v Košiciach a 1935 r. vysvedčenia dospel. pre ľud. školy na pedagogickej akadémii v Bratislave.

Mikuláš Karpáti, uč., * 1.9.1915 v Stakčíne. R. 1934 nadobudol vysvedčenia dospelosti na reál. gymn. v Prešove a r. 1935 vysvedčenia dospelosti pre ľud. školy na štát. uč. ústave v Prešove.

Obecná knižnica.

Členmi knižničnej rady sú: Štefan Vojtovič, Mikuláš Karpáti, Štefan Špirko, Štefan Mikuľák.

Knižnica je umiestnená v budove gr. kat. ľudovej školy.

Knihovníkom od 16. sept. 1935 je Mikuláš Karpáti, učiteľ na tunajšej štátnej ľudovej škole.

Obecnej knižnici dochádza časopis „Letectvo".

Výkaz obecnej knižnice za rok 1936.

Výkaz knižnice za rok 1936.

		Slovenské oddelenie	Ruské oddelenie
Počet zväz. koncom 1936,	zábavných,	87	49
	náučných,	15	13
	spolu	102	62
Za rok 1936 pribudlo,	kúpou,	16	0
	darom,	0	1
	spolu	16	1
Počet čitateľov za rok		59	4
Počet výpožičiek za rok,		131	15
z toho	zábavných,	123	10
	náučných	8	5

Príspevky obce na knižnicu.

Príspevky obce na knižnicu:

Rok	Kč	Rok	Kč
1931	385·–	1934	422·–
1932	457·–	1935	0
1933	372·–	1936	424·10

Kultúrne udalosti.

Oslava 86. narodenín prezidenta Osloboditeľa T. G. Masaryka konala sa v dňoch 6. a 7. marca. 7. marec

6. marca, večer bol lampiónový sprievod na priestranstve vyššie dediny bola zapálená vatra, pri ktorej prehovoril o T. G. Masarykovi Teodor Rožek, správca štát. školy.

7. marca bola slávnostná Bohoslužba, po nej akadémia v škole. O význame dňa prehovoril učiteľ Mikuláš Karpáti.

Deň Slobody.

Oslava 28. októbra bola v znamení hojnej účasti a záujmu miestnych

občanov.

Ráno konala sa Bohoslužba a po nej slávnostná akadémia s programom, ktorý vyplnilo žiactvo štát. ľudovej školy. O význame dňa prehovorila učiteľka Etela Volkayová.

Sociálna pečlivosť o mládež.

Dôverníkom okresnej pečlivosti o mládež v tunajšej obci je Teodor Rožek, správca školy. Vedie evidenciu sirôt a detí nemanželských a dozerá nad nimi.

Čierny deň...

Deň 3. mája zostane vždy výstrahou pre miestne obyvateľstvo. Tento deň konaly sa tunaj zásnuby, ktoré skončily tragicky. Bol zastrelený miestny občan Kopčák Matej.

Počet trestaných od r. 1928.

V Šambrone, v jednotlivých rokoch bolo trestaných: v r. 1928 - 12, 1929 - 10, 1930 - 22, 1931 - 9, 1932 - 9, 1933 - 18, 1934 - 33, 1935 - 10, 1936 - 23.

Váleční poškodenci.

V obci je 13 váleč. poškodencov, ktorí dostávajú podporu.

Gromošský les - predaný.

V tomto roku bol predaný Gromošský les, asi za 60.000 Kč. Tieto peniaze vynovaly sa na kúpu Gromošskej rúbane.

Stavby.

V obci, v jednotlivých rokoch bolo prevedených stavieb: v r. 1931 - 2, 1932 - 4, 1933 - 4, 1934 - 5, 1935 - 2, 1936 - 14.

Alkoholizmus.

V tomto roku vypilo sa liehových nápojov asi za 25.000 Kčs a prefajčilo sa asi za 15.000 Kč.

Cena dobytka.

Cena dobytka: býčky 2 roč. asi 1500 Kč, kravy asi 1400 - 1600 Kč, kone 2 roč. asi 2500 - 3000 Kč.

Zmena v správe obce.

Koncom roka nastala v správe obce táto zmena:

Obv. notár Karol Vokál bol preložený do Tulčíka, okres prešovský a na jeho

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stará-Ľubovňa
СЛОВЕНСКО
УРАДНА ПЕЧАТ
ОБЦЕ
ШАМБРОН
Окрес: Стара Любовня.

miesto bol ustanovený ján Šmigáň.

V Šambrone dňa 20. februára 1937.

Mikuláš Karnáš
kronikár

Po schválení záznamov overujeme.
V Šambrone dňa 1. marca 1937.

Peter Ridilla starosta
Štefan Karaba
Michal Petrus

Rok 1437.

Stavby.

Počet stavieb v tomto roku činil 15. Nové domy vystavali títo občania:

Peter Petrus (muranj), Peter Ridila Dankovaňa (muranj), Peter a Michal Kseňák, Štefan Šigulinský, Andrej a Štefan Mičák, Štefan Držiar (drevené).

Skoro vo všetkých starších drevených domoch nájde sa na tráme pod povalou nápis tohoto znenia (nápis z dreveného domu č. 94):

„Sláva Ježišu Kristu Fundovala Dom Ridila maraj Roku 1904 Juli 11-ho."

Soznam obyv. podľa popisných čísiel.

Popis. č. domu	meno obyvateľa	Prezývka	Počet členov v dome	akej dom?	Poz.
1.	Peter Mikuščák	do Mikuščky	4	drev.	
2.	Štefan Mikuščák	do Mikuščky do murovanice	4	mur.	
3.	Anna Kopčáková	Vajskopirko	8	drev.	
4.		prázdny			
5.	Ján Kopčák	Seman	3	drev.	
6.	Štefan Lukačík	~	6	mur.	
7.		prázdny			
8.	Andrej Pavlík	~	6	drev.	
9.	Peter Pavlík	~	6	mur.	
10.	Štefan Kopčák	Bučko	10	drev.	
11.	Andrej Kopčák	Jackiv	do Jacka 6	"	
12.	Štefan Pavlík		do Jariny 6	"	
13.	František a Andrej	Jarina	12	"	
14.	Michal Fečko	~	3	mur.	
15.	Štefan Kopčák	Čuba	do Čuby 3	drev.	
16.	Anna Kopčáková	Lesko	do Čákoho 5	"	
17.	Peter Petrus		do rychtara 3	mur.	
18.	Štefan Jarinčík		do Bláša 2	drev.	
19.	Štefan Kopčák	Lesko	~ 6	"	
20.	Anna Mišová		~ 5	"	

Popisné č. domu

21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
32.
33.
33/4.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.

Popisné č. domu	Meno obyvateľa	Prezývka	Počet členov v dome	aký dom?	Poznámka
21.	Heinrich Friedman	do Kopka	3	drev.	obchod.
22.	Andrej a Andrej Mika	do Mikopetra	7	"	
23.	Michal Ščigulinský	do Mikopetra vyšňa chyža	4	"	
24.	Ján Kopčák Vajskonisko	—	6	"	
25.	Helena Deňarová	~	3	"	
26.	Michal Sokol	do Sokoláka	6	"	
27.	Ján a Štefan Petrus	~	11	"	
28.	Peter Petrus	~	7	"	
29.	prázdny		-	drev.	
30.	Michal Petrus	~	3	"	Dom č. 31 je prázdny.
32.	Michal a Anna Jarinčík	do Mikuša	7	"	
33.	Štefan Karaffa	do Konšty	6	"	
34.	Štefan Mindek Šmindák	~	10	"	
35.	Peter Šmindák	~	7	"	
36.	Ján a Štefan Kseňak	do Švitkoho	7	"	
37.	Ján Kopčák	~	5	"	
38.	Štefan Deňar	do Kovalčíša	6	"	
39.	Anna Mindek Kravec	do Kovalá	2	"	
40.	Osif Bobulský	~	5	"	
41.	Peter Bobulský	~	5	"	
42.	Peter Vanik	—	8	"	
43.	Andrej Dulá	~	6	"	
44.	Helena Dulová		4	"	
45.	Škola	—	—	mur.	
46.	Fara	—	—	"	
47.	Andrej Žemba	Ondervajsko	4	"	
48.	Ján Šprock	—	3	drev.	
49.	Štefan Šprock	—	8	"	
50.	Mikuláš a mik. Ridila	Dankondera	9	"	
51.	Ján Dula	Dulokača	4	"	
52.	Anna Dulová	Dulokača	4	"	
53.	Peter Sedlák	~	7	"	
54.	Peter Sedlák	~	3	"	
55.	prázdny		-	"	
56.	prázdny		-	"	
57.	Štefan Mikuláš	do Ondriča	4	"	

Popis. č. domu	Meno obyvateľa	Prezvisko	Počet členov v dome	Svoj dom?	Poznámka
58.	Štefan Sokol	do Franciana	5	dver.	
59.	Vais	~	5	"	obuvník
60.	Andrej Mindek Sabol	~	4	"	
61.	Andrej Sabol	~	3	"	
62.	prázdny		–	"	
63.		do Vojačinky	1	"	
64.	Peter Lukacko	~	5	"	
65.	Andrej Hardoň	~	4	"	
66.	Ján Hricko Štef. Hajduk	~	8	"	
67.	Andrej Škintik	do Zemiana	2	"	
68.	Andrej Buchovecky	" nazad	3	"	
69.	Ján Žemba	Kukuričko	3	"	
70.	Andrej Rokoval	~	8	"	
71.	polozvaľaná		–	"	
72.	Peter Mindek Kovaľ		6	"	
73.	Štefan Gomola	~	4	"	
74.	Anna Dulová	do Dulojaka	4	"	
75.	Štefan Cacida	do Havrily	5	"	
76.	Ján Kopčák Bocko	~	5	"	
77.	prázdna		–	"	
78.				"	
79.	Ján Fečko + anna	~	10	"	
80.	Andrej Fečko	Fečkojanko	3	"	
81.	Andrej Škintik	do Kláska	6	"	
82.	Šprochová	~	2	"	
83.	prázdny		–	"	
84.	Anna Miterková	~	6	"	
85.	Michal Miterko	~	6	"	
86.	Andrej Sokol	~	8	"	
87.	Ján Kopčák Matovej	~	6	"	
88.	Michal Bobulsky	Kostolníška	8	"	
89.	Peter Mindek Gazdik	~	4	"	
90.	Jozef Kaščák	~	3	"	kovaľ
91.	prázdny		–	"	
92.	Anna Mindeková	Mišovajska	4	"	krčma
93.	Peter Mindek	~	6	"	
94.	Štefan Koršňák	~	7	"	

160

Popis. č. domu	meno obyvateľa	Prezývka	Počet členov v dome	akýdom?	Poznámka
95.	Štefan Kopčák	do Ridily	9	drev.	
96.	Peter Mindek	Taliar	3	"	
97.	mikuláš Karnáty	—	1	"	učiteľ
98.	michal Buchovecký	do Ridily	7	"	
99.	Ján Ridila	Dankovaňa	6	"	
100.	Peter Ridila	Dankovaňa	4	murv.	
101.	michal michalko	do Kovalika	5	drev.	
102.	Gr. kat. kostol	—	—	murv.	
103.	michal michalko	—	2	drev.	
104.	Andrej Koršňák	—	5	"	
105.	prázdny		—	"	
106.	Ján Lukačík	—	8	"	
107.	Peter Sedlák	do Košča	5	"	
108.	Anna Židziková	do Kanonira	2	"	
109.	prázdny		—	"	
110.	michal Petrus Košč	—	4	"	
111.	Katarina Fečková	do Turka	3	"	
112.	Lenz	do maxima	3	"	kostinec
113.	Ján Bialko	—	3	"	
114.	michal Bialko	do Juhasa	2	"	
115.	michal Bialko	do Špolkarika	5	murv.	
116.	Maria Ščigulinská	do Jaška	3	drev.	
117.	martin Koršňák	do marcina	4	"	
118.	Ján Koršňák	—	5	"	
119.	maria Pišejová	—	2	"	
120.	prázdny		—	"	
121.	Maria Koršňáková	do Marcinika	3	"	
122.	Peter Vanik	do Jurkovaňa	4	"	
123.	Helena Mikoví	—	1	"	
124.	Peter Škintik	—	6	"	
125.	Anna Hricková	—	1	"	
126.	prázdny		—	"	
127.	Andrej a Štefan Kseňák	—	9	"	
128.	Anna Michalková	do Kovalika	4	"	
129.	michal Legnavsky	—	3	"	
130.	Štefan Legnavsky	—	6	"	

128

Popis. č. domu	meno obyvateľa	Prezývka	Počet členov v dome	aký dom?	Poznámka
131.	Peter Mikušiak	do Kaplávky	6	drev.	
132.	Ján Kaplávka	——	3	//	
133.	Andrej Sokol	——	7	//	
134.	zbúraný		–	//	
135.	Michal Sokol	——	4	//	
136.	Štefan Sokol	——	8	//	
137.	Štefan Segľa	——	6	//	
138.	Ján Segľa	——	4	//	
139.	Štefan Segľa	——	4	//	
140.	Ján Hardoň	——	5	//	
141.	Peter Hardoň	do Andreja	7	//	
142.	Andrej Varga	——	7	//	
143.	Andrej Varga	——	5	//	
144.	Peter Škobič	do Žaka	6	//	
145.	Andrej Konsra	——	6	//	
146.		—	–	–	
147.	Peter Varga	—	5	//	
148.	Štefan Ridila	——	4	//	
149.	Štefan Kopčák	——	4	//	
150.	Štefan Židzik	——	4	//	
151.	Škintik	——	7	mur.	
152.	Katarina a Peter Žitok	——	6	drev.	
153.	Helena Dulová	——	1	//	
154.	Vasil Michalko	——	4	mur.	
155.	Ján Mikuľák	do Turkovajska	2	drev.	
156.	Michal Pliska	do Kaščáka	5	//	
157.	Katarina Fecková	——	4	//	
158.	Maria Mičáková	——	6	//	
159.	Andrej Hricko	——	3	//	
160.	Ján Dufala	do Miky	5	//	
161.	Andrej Michalko	Kovalik	6	//	
162.	Peter Hricko	do Kapara	5	//	
	Ján a Peter Lukacko	—	10	mur.	meyr
	Štefan a Michal Ščigulinky	do Franka	10	drev.	
	Michal Ščigulinský	—	2	//	
	Michal a Peter Kseňak	—	6	//	
	Peter Bachovecký	do Franka	5	mur.	

182

Správa obce.
majetok obce.

Výťah z inventára majetku obce
podľa stavu z 31. 12. 1937.

I. Nemovitosti:

Účasť v notárskom dome	5.000·–
Stromková školka	1.000·–
Bída na striekačku	100·–
Mrchovisko	50·–
Marnica	100·–

II. Práva:

Poľovné právo	50·–

III. Fondy:

Fond na zveláčenie obce	5.504·90
Hasičský fond	134·75
Fond škol. pozemku	6.470·35

IV. Movitosti:

Obecná lada	10·–
Reťaz na meranie	50·–
Obecné razidlo	10·–
Obecné miestne tabule	100·–
Tabuľka: „Konsumácia psov"	20·–
Tabuľka: „Starosta obce"	20·–
Plechová truhla na peniaze	20·–
Pozemkoknižná mapa	500·–
Buben	100·–
Poštová torba	50·–
Tabuľa na oznamy	20·–
Volebné urny	30·–
Príručka pre starostu	40·–
Živnostenský zákon	30·–
Prápor národný	30·–
Prápor čierny	30·–
Kompas obec. hospodár.	20·–
„Požiarna polícia na Slovensku"	40·–
Černo: Hasičský príspevok	22·–

„Poplatková príručka" ..... 36·—
„Odznaky členov CPO ..... 27·—
Kapsky CPO ..... 12·—
nosidla ..... 190·—
maska „Viktoria" ..... 90·—
masky „Chema", bojové (5) ... 755·—
Ochranné filtry (5) ..... 125·—
Lekárnička „Primosana" ... 290·—
„Dominárska príručka" ... 80·—

V. Obecná knižnica:
Skriňa a 192 knihy ..... 2690·—

VI. Hasičstvo:
Striekačka ..... 4.000·—
140m hadíc ..... 1.500·—
8m savíc ..... 400·—
Trúba ..... 30·—
Výzbroj: 16 pracovných blúz
6 helmy
11 kožené čiapky
6 sekerky ..... 3500·—
Černo: „Hasičský príspevok" ... 22·—
2 petrolejové lampy a 1 elektr. lampa .. 40·—
„Hasičský cvičebník" ..... 34·—

Rozpočet na rok 1937.

Rozpočet na rok 1937

Riadny rozpočet, potreba	19480·—
úhrada	7150·—
schodok	12330·—
Pasivne nedoplatky, ktorých zaplatenie je pravdepodobné	378·—
Spolu	12708·—

Úhrada

Príjem z akt. nedoplatkov obec. prir.	1000·—
" z ostat. akt. " " "	500·—

prenos	1500·–
350% prirážka k ostat. daniam, 2141·55 Kč, výnos dan. základ	7600·–
200% prirážka k dani činžovej, 28 Kč, výnos	56·–
Spolu	9156·–

Neuhradený schodok	3552·–
mimoriadny rozpočet.	
mimoriadny rozpočet, posuba	9000·–
– " – – " – , úhrada	9000·–
Schodky riadneho a mimoriadneho rozpočtu	3552·–

Súvaha hospodárenia.

Súvaha hospodárenia za rok 1937.

Príjmy	10642·85
Výdavky	10540·25
Pokladničný zostatok	102·60

Školstvo.

Pri štát. ľudovej škole od marca 1937 bola zriadená štvrtá dočasná postupná trieda. Na toto miesto bola ustanovená učiteľkou Mária Tálpová z Lazov u Orlové, žem Moravskoslezska.

Od 1. sept. 1937 v učiteľskom zbore nastaly tieto zmeny:

Učiteľka Etela Kolkdyová bola ustanovená na štát. školu v Jakubianoch a Mária Tálpová na štát. škole v Starom Smokovci.

na uprázdnené miesta boly menovaní:
Klára Štefaniová, učiteľka na gr. kat.
lúd. škole v Kamionke a
Anna Pukalová, učiteľka na štl. ško-
le v Bešliari, šk. Rožňava.

Populácia. V tomto roku narodilo sa
detí (chl. div.). Zomrelo 7 mužov
a 8 žien. Sobášov bolo 10.

Pohyb obyvateľstva od 1854-1903.

Rok	narod.	Zomrelo	Sobáš.	Poznamka	Rok	nar.	Zomr.	Sobáš.	Pozn.
1854	27	22	8		1875	40	30	2	
55	28	43	8		76	55	33	23	
56	38	18	8		77	56	36	23	
57	49	23	6		78	55	47	8	
58	38	19	6		79	50	28	19	
59	33	21	10		1880	57	49	13	
1860	51	11	6		81	56	36	10	
61	36	22	24		82	54	48	7	
62	56	56	10		83	44	40	8	
63	54	24	7		84	73	26	12	
64	50	25	7		85	45	33	15	
65	51	27	13		86	63	27	8	
66	45	17	10		87	60	46	13	
67	46	15	8		88	58	35	9	
68	54	25	28		89	51	31	10	
69	60	40	8		1890	56	62	6	
1870	49	46	6		91	57	37	11	
71	50	35	11		92	44	30	3	
72	37	24	8		93	63	29	6	
73	49	*84	10	*Cholera	94	47	53	4	
1874	59	26	18	Od 1. 10. 1874 vedú matriky svetské úrady	1895	50	39	2	

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stará Ľubovňa
СЛОВЕНСКО
УРАДНА ПЕЧАТ
ОБЦЕ
ШАМБРОН
Окрес: Стара Любовня.

Rok	nar.	zomr.	sobáš.	Poznám.	Rok	nar.	zomr.	sobáš.	Poznam.
1896	69	16	8		1900	40	21	4	
97	54	49	9		01	52	26	6	
98	45	30	8		02	57	35	12	
99	62	35	13		1903	53	43	7	

Obecná knižnica

Stav obecnej knižnice z roku 1937.
Počet väz. koncom roka: slov. 131, rus. 62,
z toho zábavných: " 106, " 49,
náučných: " 25, " 13.
Za rok 1937 pribudlo: " 29, " 0,
z toho kúpou: " 28, " 0,
darom: " 1, " 0.
Počet čitateľov: " 60, " 2.
Výpožičky: " 122, " 20,
z toho zábavných kníh: " 100, " 18,
náučných kníh: " 12, " 2.
Príspevok na obecnú knižnicu za tento rok činil 214 Kč.

Fara.

V marci tohoto roku miestny gr. kat. farár Štefan Bojtovič presťahoval sa do Bajerovíc.
Fara bola uprázdnená až do augusta, kedy na uprázdnené miesto bol menovaný farárom Jozef Haščák.
Tohoto roku bola opravená farská budova nákladom 5500 Kč.

Kostol. /z dejín./

Miestny gr. kat. kostol bol vystavený asi okolo roku 1867-68. Plán kostola vypracoval Gustav Scholtz, spišský župný merník v Levoči 26. 2. 1867. /Plán kostola je uložený v archíve gr. kat. far. úradu/.

Zvony.

1916 r. štát vzal od šambronskej gr. kat. cirk. obce dva menšie zvony 171 kga 41 kg.

1923 r. darom šambronských amerických veníkov kúpily sa dva zvony:

1. „Spas" - 247 kg
2. „Eva" - 52 kg
3. na starý zvon kúpil sa nový vrch. na tieto zvony nasbieralo sa (z najv. časti od amer. veníkov) 14.845 Kč.

V tejto dobe farárom bol Kornel Mankovič a rychtárom Nikolaj Ridila Dankovčera.

Súpis hospodárskeho zvieractva.

Dobytok rožný 152, kone 40, prasce 143, ovce 550, kozy 3.

Ceny dobytka:
býčky 2r. 1000 Kč, kravy 800-1000 Kč, kone 2500-3000 Kč.

Ovocinárstvo.

Tohoto roku bola založená ovocná školka. Zasadilo sa 21 stromkov (Parmena 8, Klapnova máslovka 4, Dielova másl. 2, Bystrická 6).

Dňa 11. apríla bol slávnostne zasadený prvý stromček. Tejto stromkovej slávnosti zúčastnilo sa skoro všetké miestne obyvateľstvo.

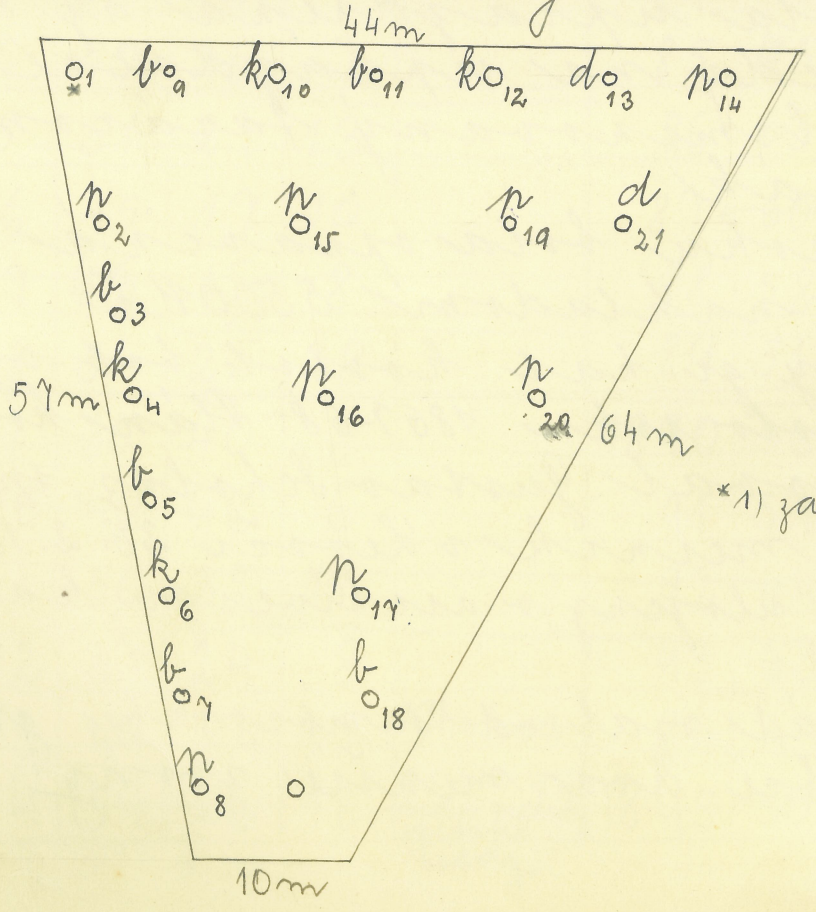

načrtok ovocnej školky.

Vysvetlivky:
p = Parmena
k = Klapnova máslovka
d = Dielova máslovka
b = Bystrická

*1) zasadený 11. apríla.

Včelárstvo u nás úspešne sa rozvíja. Včelárstvo. Včely pestujú títo občania: Štefan Bojtovič, gr. k. farár v Kolňici Mikuláš Ridila, Michal Bialko, Ján Lukačík, Štefan Ščigulinský, Peter Mikušťák, Peter Ščigulinský, Ján Šprock a Ján Šohol.

Tohoto roku vypilo sa asi za 28000 Kč. Alkoholizmus. Prepitie sa asi za 16000 Kč.

Dňa 21. novembra 1937 bol úkladne zavraždený rychtárov syn, Peter Petrus. Vražda.

V auguste bola veľká povodeň. Starí ľudia hovoria, že už asi 50 rokov nešla tak veľká voda. Živelné pohromy.

Deň 14. septembra zostane nezapomenuteľný pre náš ľud. Tento deň zomrel prezident Osloboditeľ Tomáš Garrigue Masaryk. Správa o smrti hlboko dotkla sa duší našich občanov. - Dňa 21. sept. miestne obyvateľstvo s hlbokým smútkom počúvalo z rozhlasu prenos pozostatkov prezidenta Osloboditeľa z pražského hradu do Lán. Kultúrne udalosti. Smrť prezidenta Osloboditeľa

Deň Slobody bol dôstojne oslávený pri účasti školských dietok a obyvateľov obce. Bohoslužby tohoto dňa odkonečil o. Jozef Hasičák, gr. kat. farár. Slávnostnú reč predniesla učiteľka Klára Štefanová. Mimo toho boly na programe recitácie a spevy žiakov. Po zaspievaní štátnej hymny, slávnosť bola zakončená. 28. október

Les „Pizdihirka" - majetok Smerečí - národ - bol predaný za 25.000 Kč. Predaj lesa.

V Šambrone dňa 1. júna 1938.

Mikuláš Kaprál
kronikár

Po schválení záznamov overujeme.
V Šambrone dňa 15. júna 1938.
Štefan Kovaľa Peter Ridilla starosta Michal Petrus

Rok 1938.

Krupobitie.

V lete tohoto roku bol postihnutý južný okraj chotára krupobitím. Škoda bola značná... Úroda v tomto roku bola dosť slabá. Počiatkom jesene bol vyvápcovaný parným válcom úsek krajinskej cesty až do dediny. Zároveň bol zbúraný starý kamenný mostok na konci dediny /smer Plavnica/ a hneď započali so stavbou nového betonového mostka.

Oprava kraj. cesty.

Populácia.

V tomto roku narodilo sa 30 detí /18 chlapcov, 12 dievčat/, zomrelo 15 ľudí. Sobášov bolo 3.

Vysťahovalectvo

Do Ameriky vysťahoval sa roľník Peter Varga s jedným dieťaťom a Dulová Jaričíková s dvoma deťmi.

Tricať ročkové kázne.

21. novembra minulého roku bol zavražděný rychtárov syn, Peter Petrus. Z vraždy bol obžalovaný parobok Kopčák Vajskojurka a porotou v Levoči bol odsúdený na 30 ročkov kázne.

Pošta.

Počnúc mesiacom marcom bolo zavedené cezpoľné doručovanie pošty „listonošom" z Plavnice. Pošta doručuje sa trikrát týždenne /v pondelok, v stredu a v piatok/.

Nový obchodník.

Do dediny prisťahoval sa nový obchodník-Žid, Max Weis.

Duchovná správa.

V mesiaci septembri odsťahoval sa z obce miestny gr. kat. farár Jozef Hasčák. Bol menovaný druhým kaplanom v Košiciach. Na uprázdnené miesto duchovného

správcu bol ustanovený Mikuláš Čisarik, gr. kat. farár z Fargašiek.

Po ostupiosom starostovi obce Petrovi Petrusovi, bol obecným zastupiteľstvom zvolený za starostu rolník Peter Ridila Dankovaňa. Svojho úradu ujal sa 1. apríla 1938. — Nový starosta obce.

Prestože tohoto roku zomrel /1. júla/ priestosta - rosta obce Peter Ilkovič, obecná rada bola doplnená doma novými členmi: Štefanom Koršňákom a Štefanom Mikluščákom. — Doplnenie obecnej rady.

Starostami obce boli: — Starostovia obce od nepamäti...

Pred svetovou vojnou: Peter Hricko Kušnír,
Ján Dulá,
Nikolaj Šprock.

Po svetovej vojne: Andrej Varga,
Nikolaj Ridila,
Štefan Mikuľák,
Peter Petrus,
Peter Ridila Dankovaňa.

V noci dozerajú dedinu stáli noční strážnici. Tohoto roku nimi sú: Štefan Kseňák a Michal Pliska. Za strážene dostávajú za každý dom ročne asi po 10 Kč. — Ročná varta.

Stav hospodárskych zvierat bol tento: Dobytok rožný: 850. Oviec: 500. Kôz: 5. Koní: 40. — Súpis hospodárskych zvierat.

Obecná knižnica vykazuje tento stav: Do knižnice pribudly 2 knihy. Počet svázkov /ruských a slovenských/ koncom roka činil 195 svázkov. Za rok 59 čitateľov vypožičalo si 161 kníh. - Záujem o knihu stúpa zo dňa na deň....

Začiatkom leta navštívila obec delegácia amerických Rusínov na čele s dr. Gerovským. — Delegácia amer. Rusínov.

Deň 6. októbra stal sa medzníkom v dejinách Slovenska. Slovensko dostalo vo- — 6. október.

ju autonomiu. Slovenská krajina započala v rámci nového Česko-Slovenska nový slobodný život.

23. september. Dňa 23. sept. bola vyhlásená všeobecná mobilizácia. Z našej obce narukovalo do 100 mužov.

18. nov. Dňa 18. novembra konaly sa voľby do prvého snemu Slovenskej krajiny. Kandidovala jedine Hlinkova slovenská ľudová strana /Strana slovenskej národnej jednoty/. V tunajšej obci voľby dopadly takto: hlasov „áno" , hlasov „nie"
Do snemu bolo zvolení 62 zástupcovia.

31. december Dňa 31. decembra bolo prevedené sčítanie ľudu. V tunajšej obci sčítacím komisárom bol učiteľ Mikuláš Karpáti a karc. pomocník z notárskeho úradu v Hlavnici Ján Murcko.

V Šambrone dňa 18. februára 1939.

Mikuláš Karpáty
kronikár

Po schválení záznamov overujeme.
V Šambrone dňa 22. februára 1939.

Peter Ridilla starosta

Štefan Tkáč v.r.

Michal Pekár

Rok 1939.

Dňa 1. marca 1939 kronikár Mikuláš Karpáti nastúpil vojenskú prezenčnú službu. Vedením kroniky bol poverený Teodor Rožek, správca-učiteľ.

Dňa 23. apríla 1939 za účasti obyvateľov tun. obci bola usporiadaná skromková slávnosť. Úvodnú reč predniesol Teodor Rožek, správca školy. O ošetrovaní a opatere ovocných skromkov prehovorila učit. Anna Kuhalová. Potom nasledovali piesne a recitácie žiakov. Slávnosť bola zakončená zaspievaním štátnej hymny.

Skromková slávnosť

Dňa 21. mája bol usporiadaný „Deň matiek" Slávnostnú reč predniesla učit. Klára Štefaniová

Deň matiek

Na pošiku hospodárskej obrody Slovenska upísali:

Božička hosp. obrody Slovenska.

Teodor Rožek, spr. učit.	1000 Ks
Klára Štefaniová, učit.	1000 "
Anna Kuhalová "	1000 "

Dňa 26. októbra 1939 bol zvolený Dr. Jozef Tiso prvým prezidentom slovenskej republiky. Dňa 27. x. v miestnom kostole boly slávnostné bohoslužby. Po bohoslužbách bola zaspievaná štátna hymna.

Voľba prvého prezidenta

Vyp. 1939 sa narodilo 19 detí: 11 chlapcov, 8 dievčat. 2 tých zomreli 2 chlapci a 1 dievča. Starých zomrelo 10: 5 mužov 5 žien.

Populácia.

Populácia v rokoch 1822 - 1853

Rok	narodených	Zomrelo	Sobášov	Poznámka
1822	38	28	4	
23	50	8	5	
24	34	31	8	
25	49	18	9	
26	41	29	15	
27	50	28	7	
28	42	19	9	
29	42	28	18	
1830	46	19	5	
31	52	*72	23	*Zomreli na cholere
32	45	30	16	
33	46	25	15	
34	51	37	3	
35	58	25	6	
36	50	13	9	
1837	51	32	12	
1838	48	35	11	
39	50	45	8	
1840	47	21	14	
41	51	21	16	
42	57	30	24	
43	52	68	6	
44	61	38	5	
45	38	25	14	
46	59	24	2	
47	29	*206	9	*Zomrelo z nich hladom 130 ľudí.
48	15	~~206~~ 40	26	
49	55	12	12	
1850	36	32	8	
51	57	31	6	
52	30	25	11	
1853	38	23	2	

Z miestnosti:

Najstarší zápis matrík je zroku 1775 roku. Medzi najstaršie rody patria: Ridila, Šimčišin, Bialko, Jarina, Čurok, Kopčák, Sokol, Skinták, Cwik, Buchovecký, Sprock, Hseňak, Mikuláš, Segla, Mika, Mruk, Caki, Kondra, Mindek.

V r. 1831 zomrelo 72 ľudí na cholere. V tejto chorobe ľudia boli od niekoľko hodín do 8 dní. Veda maximum žil človek v chorobe 8 ~~hodín~~ dní.

V r. 1847 zomrelo najviac ľudí, spolu 206. Z tých zomrelo hladom 130.

V Šambrone dňa 21. febr. 1940

Po schválení zápisnov overujeme.
V Šambrone dňa 15. marca 1940.

Rok 1940.

Nový rok sa začal v mohutnej práci za lepšiu budúcnosť Slovenskej republiky. Konštruktívna práca pokračuje úspešne i v našej obci. Obyvateľstvo v slobodnom štáte plnou parou sa zapojilo do práce a plne pochopilo význam nového obdobia - obdobia slovenského národného socializmu. Vedení národným socializmom stejným krokom bude kráčať a stejným tempom bude pracovať s ostatnými občanmi v našom štáte. Nový rok.....

Po príchode z voj. prez. služby bol bývalý obecný kronikár Mikuláš Harpaty znovu poverený vedením obecnej kroniky. M. Harpaty, kronikár

Veľké dažde tohoto roku zapríčinily slabšiu úrodu, ktorá sa najpatrnejšie prejavila na obilí a na zemiakoch. S hospodárstvom bol chotár postihnutý. Oproti minulým rokom úroda bola slabšia o 30-40%. Hospodárske pomery.

Tohoročná veľká zima zapríčinila aj vymrznutie ovocných stromkov, ktoré boly vysadené len v minulých rokoch.

Obyvateľstvo pri stavbe nových domov zmenilo trošku vnútornú formu vojich domkov. Dosiaľ stavaly sa len jednoizbové domy s malými

okrami. Dnes po vzoru iných dedín stavajú domy s jednou obytnou izbou, pitovaným upraveným aj na kuchyňu a menšou komorou. Na svetelnosť viac sa dbá, väčšie a peknejšie okná iste prospejú hygiene a vzhľadu domov.

Nové domy vystavali títo gazdovia: Štefan Karaffa, Štefan Židzik, Michal Mikopeta a Andrej Sokol.

Pozoruhodné je, že stavba domov tiahne sa smerom k Slanici. Dosiaľ stavali ľudia domy husto pri sebe, dnes konečne pozrávajú, že z hospodárskeho a bezpečnostného stanoviska treba ich stavať na rozsiahlejších plochách, ďalej od seba. Toto všetko je už zrejmé na stavbách domov ďalej od dediny.

Včelárstvo akosi umlklo, ale predsa vplyvom vysádzovania ovocných stromkov stúpa záujem aj v tomto smere. Za niekoľko rokov počet chovateľov včiel iste bude dvojnásobný. Načim tiež poznamenať, že podmienky pre chov včiel v našom chotári nie sú najpriaznivejšie.

Populácia. Populácia našej obce je stále na tom istom stupni. Stav tohoto roku je tento: narodených, zomrelo, sobášov.

Vražda... Naša obec tohoto roku bola zas postihnutá udalosťou, ktorá len kalí dobré meno dediny. Bol totiž brutálnym spôsobom zavraždený Salák
Z činu bol usvedčený tunajší občan

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stará Ľubovňa
SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE
ŠAMBRON
Okres: Stará Ľubovňa

Peter
~~Ján~~ Lukacko a odsúdený na 7 rokov káznice.

Sociálne pomery jednotlivcov zlepšily sa tým, že dosť značný počet obyvateľov šiel na sezónnu prácu do Nemecka. Sociálne pomery.

Kultúrna činnosť u nás zahrňuje v sebe prednášky, kurzy, akadémie, ktoré v zimných obdobiach prevádza miestna osvetová komisia a HSĽS/Hlinkova slov. ľudová strana/ za podpory miestnych učiteľov. Kultúrne pomery.

V školstve nenastaly zmeny. Počet žiakov na tunajšej štvortriedny štátnej ľudovej škole činí 156.

V obci bola založená HSĽS/Hlinkova slovenská ľudová strana/. Prvým predsedom bol menovaný rolník Michal Šigulinský. Po jednoročnej činnosti strana previedla aktívnu činnosť. Previedla akciu Zimnej pomoci a spolu s miestnou osvetovou komisiou previedla radu prednášok a akadémií. - V mesiaci decembri bol menovaný nový výbor a predsedom stal sa rolník Legnavský. HSĽS.

Pretože obec je veľmi nevýhodne stavaná, husto stavané domy po stránke bezpečnostnej stupňujú obozretnosť miestnych občanov najmä proti požiaru. Obec rozhodla sa zakúpiť motorovú striekačku nákladom 52.000 Ks. Potrebná sumu zaobstarali odpredajom lesa vo vrchu Patria. Hasičská striekačka.

Sčítanie ľudu.

Dňa 15. decembra 1940 bolo prevedené sčítanie ľudu a domov. Sčítacími komisármi boli: Andrej Hlaváč, učiteľ z Ravnice a Ján Murcko, notársky pomocník z Ravnice.

Remestá

Naši občania naučili sa mimo gazdovstva aj iným oborom. Skoro všetci gazdovia vedia spracovať vlnu. Kožu z oviec priamo odborne vie spracovať roľník Rokorat, Hricko a Zemba. Kolesárstvom sa naučil roľník Kseňak. Tobavníctvom sa priučili. Topánky vie popávať mimo obuvníka Vaisa aj parobok Kseňák. Krajčírstvom a kováčstvom vyučujú sa naši chlapci v mestách.

V Šambrone dňa 15. jan. 1941.

Mik. Karpaty
kronikár

Po schválení zápisnov oznamujem.

V Šambrone dňa 15. mája 1941.

Rok 1941.

Situačný náčrtok Šambrona a okolia.

1 : 10000

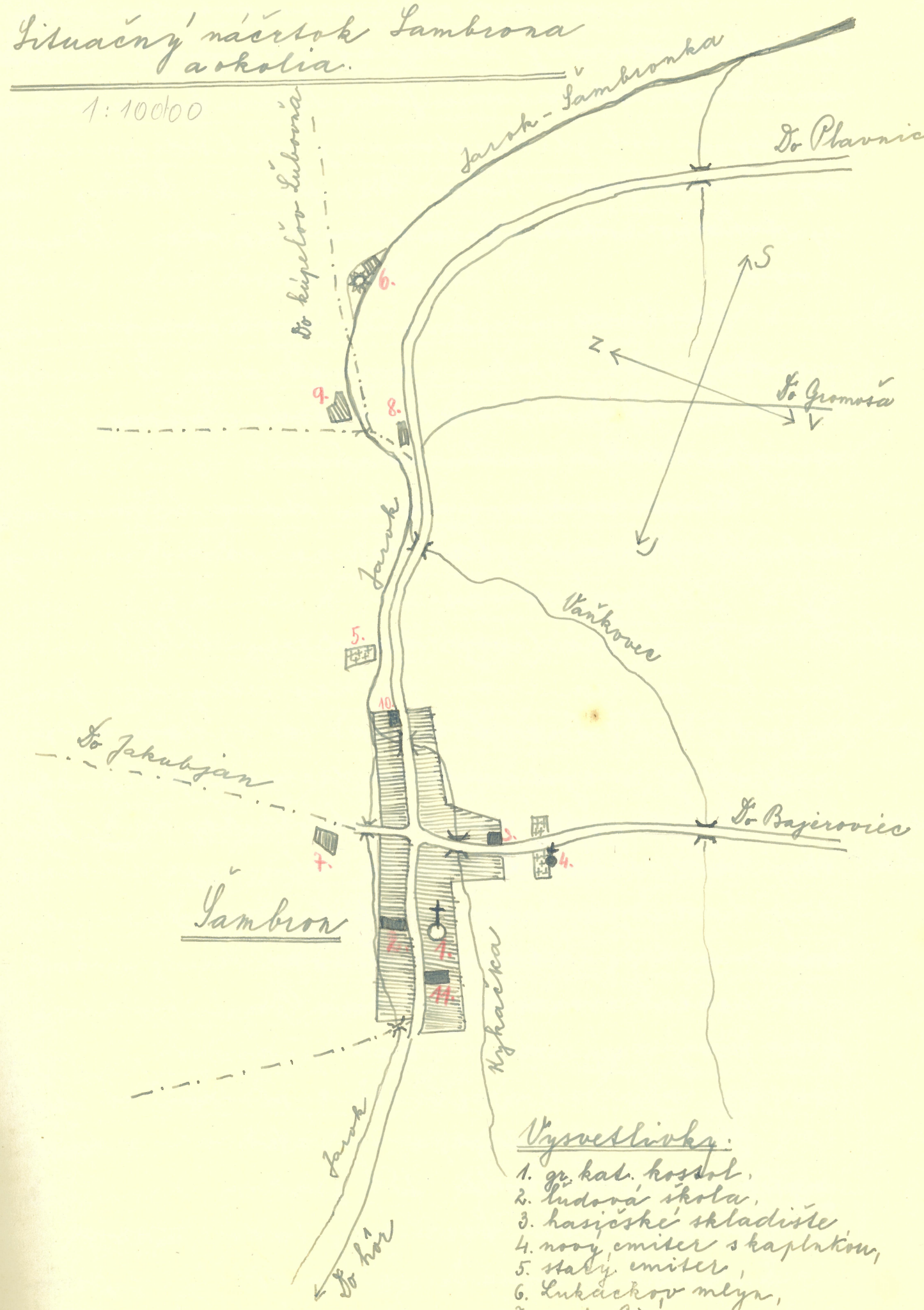

Vysvetlivky:

1. gr. kat. kostol,
2. ľudová škola,
3. hasičské skladište,
4. nový emiter s kaplnkou,
5. starý emiter,
6. Lukáčov mlyn,
7. osada Cigánov,
8. obytné budovy bratov Kseňákových,
9. obytné budovy bratov Šigulinských,
10. kováčska dielňa,
11. obchod mies. továrom a hostinec.

Obchod.

V mesiaci októbri tohoto roku bol zlikvidovaný posledný židovský obchod miešaným tovarom Žida Herricha Friedmana. Predtým bol zlikvidovaný obchod miešaným tovarom Žida Mar Weina, ktorý sa aj tohoto roku vystěhoval do obce Bajerovce.

Obchod miešaným tovarom otvoril miestny rolník-krčmár Andrej Mindek, č. domu 96. Týmto obchod tohto času je jediným toho druhu v obci.

V mesiaci novembri otvoril miestny rolník Ján Segľa kramárstvo na strižný a železný tovar.

Oprava cest.

Z iniciatívy miest. org. HSĽS započalo sa opravou poľnej cesty do Gromosskej rúbane. Doterax sa vykopaly priekopy a vystavily sa drevené priepusty.

Prvý stredoškolák z obce.

Gazdovský syn Michal Kopčák vajskojurka dosiahol tohoto roku vysvedčenie dospelosti pre ľudové školy na gr. kat. ruskom uč. ústave v Prešove. Teraz pôsobí ako učiteľ v susednej obci Bajerovce. Je to prvý prípad v obci, že miestny gazdovský syn ukončil stredoškolské štúdiá.

Školstvo.

V šk. r. 1941/42 zapísaných bolo v tunajšej ľud. škole 154 žiakov.

Zmeny v uč. zbore boly tieto:

Touto 1. apr. vydala sa učiteľka povolania uč. Mária Kuckárová, rod. Rapacká.

Za odstúpivšiu učiteľku bola menovaná
Mária Rožeková, manželka tunajšieho riadi-
teľa školy na zbývajúcu dobu do konca
šk. r. 1940/41.

Touto 1. aug. 1941 bola menovaná na tu-
najšiu školu Marta Letková z Kovej
Belej, okres Spišská Stará Ves.

Vo dňoch 23. - 30. marca 1941 kona- Náboženský
ly sa v miestnom gr. kat. kostole život.
sv. misie. Kazateľmi boli dvaja misionári
z kláštora Redemptoristov v Michalovciach.

Obec z iniciatívy ved. notára Slav- Hasičské
nici Michala Čička postavila hasič- skladište.
ské skladište, ktoré je umiestnené na vý-
chodnej strane dediny pri ceste do Ba-
jerovce.

Čohosto roku vyrúbali bukové zbytky Les „Furlárka"
z lesa Furlárka pre vlastnú potrebu.
Les bol majetkom urbárnej obce.

Nové stavby previedli títo občania: Stavby.

1.) Rolník Jidzík Mikuláš vystavil nižšie
dediny naproti emitéru nový dom, stodolu
a maštaľ z dreva. Stavba započatá r. 1940.

2.) Rolník Andrej Janina vystavil nový
dom a stodolu v blízkosti rolníka vyššie
uvedeného. Dom bol urobený z trámov za-
kúpených z chaty pri Gromosskej rúbani.

3.) Andrej Jokol vystavil nový dom medzi
č. domu 88 a 89 - vyššie rol. Petra Kindeka
Gazdíka. Stavba bola započatá už r. 1940.

Včelárstvo

Stav úľov v novembri 1941:

Por. č.	Meno majiteľa.	Počet úľov jar.	Počet úľov jes.	Počet úľov	Poznámka.
1.	Mikolaj Ridilla	2	2	1	
2.	Štefan Šigulinskj	1	2	1	
3.	Michal Šigulinskj	1	2	1	
4.	Michal Bialko	2	2	0	
5.	František Ilučanovskj	3	3	+	z Prešova
6.	Ján Lukačík	1	1	+	
7.	Peter Miklušiak	1	1	+	
8.	Mikolaj Ridilla,	1	1	+	
9.	Peter Šigulinskj	2	1	+	
	Dovedna	14	15	9	

V Šambrone dňa 20. januára 1942.

mik. Karpáty
kronikár

Po schválení záznamov overujeme.
Šambron, 24. febr. 1942.

Rok 1942.

V tunajšej obci ľudia pamätajú len Židia.
na Žida Jakuba Lenczа, ktorý asi pred 180 rokmi
mal na hornom konci obce krčmu (asi okolo
terajšieho domu č. 49.). Lenczov rod udržal sa
po dnešné časy. Jakub Lencz mal troch synov:
Želika, Jozefa a Samuela (Samelа). Každý z nich
stal sa obchodníkom a krčmárom.

Želik Lencz, ako najstarší syn
Jakuba mal na nižnom konci dediny veľkú
krčmu na pozemkoch Lejby (terajší dom č. 154).
Želikovi v obchodovaní neprialo šťastie. Stal
sa árendátorom panského dvora v Ľenovciu,
okres Sabinov a pozdejšie árendátorom liehovaru
v Čoporci, okres Kežmarok. Obchody ani v týchto
podnikoch neišly. Nakoniec odsťahoval sa
do Ameriky.

Po Želikovi Lenczovi v Šambrone pre-
vzal krčmu jeho zať Koško (priezvisko sa nezachovalo), ktorý po niekoľkých rokoch odišiel
tiež do Ameriky.

Jozef Lencz, zvaný šlipij Juzef mal
obchod a krčmu v terajšom dome č. 21. Tento
dom predtým bol majetkom roľníka Lukačka,
ktorého potomci majú v Šambrone mlyn.

Jozef spolu so svojim bratom Samelom
mali 4 kat. j. pozemku.

Jozef mal troje detí:

1.) syna Abraháma, ktorý sa stal obchodníkom v Jakubjanoch.

2.) dcéru Mindu,

3., dcéra Belču, ktorá sa vydala za obchodníka Friedmana z Kyjova, okres Sabinov.

Jozef Lencz zomrel v Šamborone asi 40-50 rokov pred svetovou vojnou.

Dcéra Jozefa Lencza Belča, ktorá sa vydala za obchodníka Friedmana v Kyjove. V Kyjove kšefty neišly, preto Friedman prisťahoval sa k svokrovi do Šamborca. Býval na vysňom konci dediny (v dome u Vojačičky) a obchodoval s múkou.

Po smrti Jozefa Lencza nasťahoval sa Friedman do domu svojho svokra. Belčinej matke ako vystupné zaplatil 10.000 papierkov.

Friedman mal štvoro deti:

1.) syna Heinricha, ktorý zostal na otcovom majetku až do r. 1942.
2.) syn (meno nepamätajú sa.), ktorý vysťahoval sa do Veľkej.
3.) syn , ktorý stal sa obchodníkom v Lupianke.
4.) " , " " " v Prešove.

Po smrti Friedmana mladý Heinrich prevzal vedenie obchodu. Vzal si za ženu Židovku z Gorlice.

Heinrich Friedman mal troje deti:

1.) syn Jozef, teraz asi 10 ročný
2.) " Viliam, " " 5 "
3.) " Ladislav, " " 4 "

Heinrich Friedman žil v Šamborone do roku 1942, kedy s celou rodinou bol vysťahovaný za hranice.

Samuel Lencz, zvaný Samel, bol najzrúmejším a najchytrejším. Býval v dome č. 33.

Z potomkov tu zostal Heinrich Lencz a býval v dome č. 111. Bol tohoto roku vysťahovaný.

Obchod.

V mesiaci januári občan Ján Kseňák Svitky, č.d. 36, obdržal živnostenský list na obchod s rozličným tovarom. Obchod v roku neotvoril.

Potravné družstvo.

Dňa 24. januára t.r. bolo založené Potravné družstvo. Počet členov 123, upísaných podielov 486 po 50.- Ks. Za obchodvedúceho bol prijatý miestny občan Peter Ilkovič, č.d. 144, s kaucion 15.000 Ks. Do správy boli zvolení: dp. Mikolaj Čisárik, gr. kat. farár, predseda, Štefan Karaffa, rolník, podpredseda, Štefan Šproch, rolník - člen správy, Štefan Mikuláš a Peter Bobulský, rolníci - členovia správy. Do dozorného výboru boli zvolení: Štefan Legnavský, vl. komisár - predseda, Peter Hricko, št. cestár - podpredseda, Teodor Rožek, riad. školy - člen doz. výboru, Peter Ridilla st., Peter Ridilla ml., Ján Segľa, rolníci - členovia výboru. Za účtovníka bol zvolený Mikuláš Karpáty, učiteľ a za pokladníka Mikuláš Ridilla Dankondera ml.

Družstvo zahájilo obchodnú činnosť dňa 1. apríla 1942 v budove čp. 126, ktorú pre tieto účely renovovalo. Obrat za tento rok činil 211.614.30 Ks.

V mesiaci septembri prestáhovalo sa družstvo do domu čp. 21, ktorý bol majetkom Žida Heinricha Friedmana.

Obchod.

Koncom tohoto roka živnostenský list na obchod s rozličným tovarom obdržal miestny občan Michal Šigutinský Mikopetra, čp. 23.

Vysťahovanie Židov.

V máji t.r. z našej obce boli vysťahovaní Židia Heinrich Friedman a Heinrich Lencz. Dňa 2. júna 1942 ich hnuteľný majetok bol odpredaný na verejnej dražbe za cca 20000 Ks.

Vl. komisár.

V mesiaci novembri bol Župným úradom v Ružomberku menovaný za vládneho komisára obce Štefan Legnavský, roľník a predseda MOHSĽS v Šambrone, čp. 130. Do poradného sboru boli menovaní: Peter Hardoň, čp. 141, Štefan Šprock, čp. 48, Michal Petrus Kóšč, čp. 110, Peter Ridilla, čp. 100, Andrej Žemba, čp. 46, Štefan Gomoľa. Pokladníkom bol menovaný Štefan Karaffa, čp. 33 a obecným doručovateľom Štefan Jaričík, čp. 18.

Cmiter.

Tohoto roku starý cmiter na Šipkom hrobku bol ohradený a v r. 1943 začne sa na ňom znova pochovávať. Cmiter vysvätil dp. V. Čisarik, miestny gr. kat. farár.

Mrazy.

V druhej polovici januára boly veľké mrazy -20° C až -30° C.

Rádio.

Tohoto roku rádia si zakúpili Andrej Mindek, hostinec a Potravné družstvo.

Školstvo.

Po odchode učiteľky Anny Pukalovej do Harkova pri Levoči, bol na tunajšiu školu

SLOVENSKO
ÚRADNÁ PEČAŤ
OBCE ŠAMBRON
Okres: Stará Ľubovňa

menovaný učitel' Jozef Zachar, ktorý po niekoľkých týždňoch zas bol preložený do Rakús pri Kežmarku.

Dňom 1. septembra 1942 tunajšia Štát. ľudová škola bola podľa zákona č. 308/1940 premenovaná na Gr. kat. ľudovú školu s vyučovacím jazykom slovenským. Všetky náklady uhradzuje politická obec.

Miestna pieseň.

Jakubjany varoš
a Šambron miesteczko
to moje serdečko.
V Jakubjanoch krajit
v Šambroni tancijut
a v toj Orjabini
lem horečky dritijut.

Z miestneho nárečia.

Revolúcia = regulacia, adresa = atres, súžka = balvas, sošit = škripta, bozkať = cupali, áno = je, povala = polava, učiteľ = frefesor (málo už užívané), červený = fialkový, čižmy = skirni, navzdory = napiperek, buk = bučak, dobyščalá = sdašata, na dreve = na dereli, v lese = h lišii, šála = lojšluk, maličke = malecke, osoží (voda) = kvandrije, na čo ideš do...? = čoho ideš do...?, gombík = guzik, dáme si po pive = dame sobi po pili.

Po schválení záznamov v Šambrone dňa 24. jan. 1943 overujeme.

Šambron, 15. III. 1943.

Mik. Karpaš
kronikár

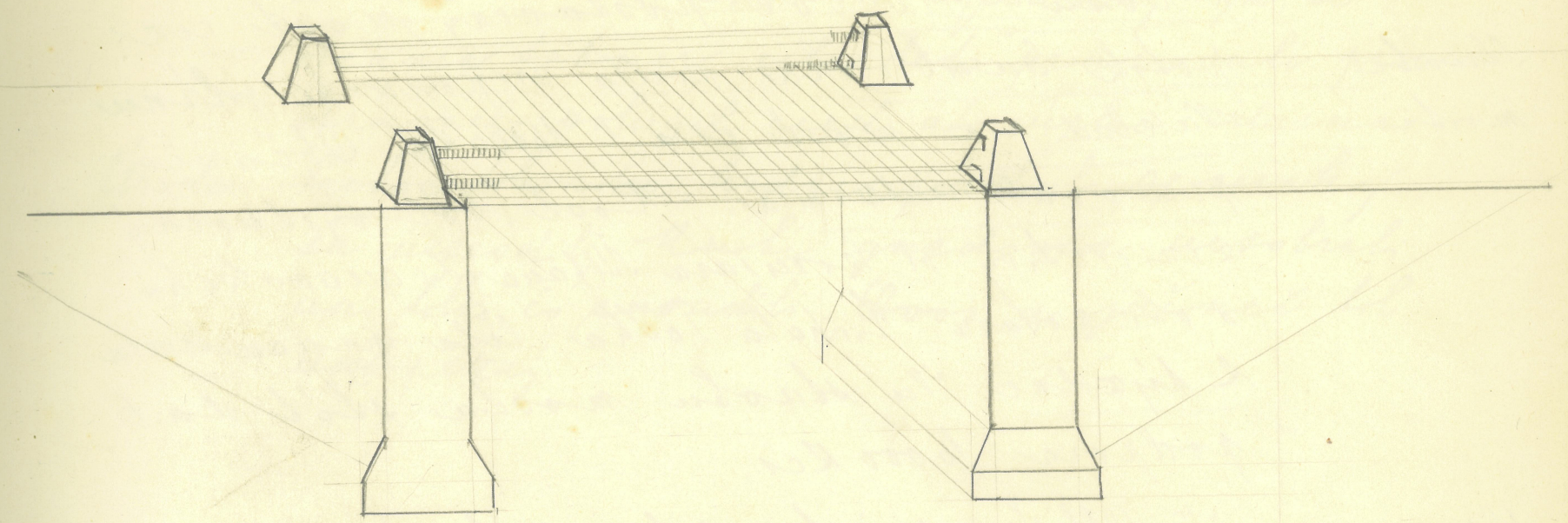

Rok 1943

Stavba mosta

V roku 1943 bol postavený most cez potok Šambronka podľa pripojeného plánu. Náklad na most činil 15.000 Ks. Občania pracovali zdarma. Most bol vystavený z iniciatívy bl. kováča Štefana Lequaoského a obv. kováča Michala Tótha. Celá práca trvala 2 týždne. Na stavbu mosta štát dal podporu 6.000 Kčs.

Úprava pozemku na Oblisku

Na Oblisku pri hradskej ceste nachádzal sa hodný kus neúrodnej pody. Tento pozemok obec upravila, povrala, posiala umelé hnojivo a na jar budúceho roku zasadila zemiaky. Úroda bola pekná asi 60 q.

Úprava poľných ciest

Poľná cesta do spoločnej pasienky „Rabaň" bola v zlom stave, dobytok brodil blatom a bahnom, ľudia čo vážali úrodu s poľa cestou prejsť nemohli. Preto bola naliehavá potreba túto cestu upraviť. Niektorí roľníci boli proti obnove lebo nechceli pustiť časť svojej role na rozšírenie cesty. Energickým zákrokom komisára a p. notára Pucha cesta bola vymeraná, rozšírená a upravená. Na štyroch miestach, kde cez cestu pretekala voda, boly postavené betónové rúry, a to po 6 rúr.

Taktiež bola opravená polná cesta cez Kopanice a hore Lazom. Rok 1943 opravný tým, že občania takmer celé leto pracovali pri opravách poľných ciest ako úplne zdarma.

Úroda Predošlé leto roku hodne padalo peniaky sa nezrodily. Ruské gazdovia nezobrali ani toľko, čo zasadili. Ovos a jačmeň bol dosť pekný.

Rok 1944.

Sodsenské kemšie

Koncom roku 1943 a v r. 1944 mnohí ruskí zajatci utekali z nemeckých táborov. V dnajšej obci sa ukrývali, prebleční do gazdovských šiat.
Keď objavili sa v okolitých lesoch partizáni a začali tvoriť partizanské oddiely mnohí z dnu. obyvateľov šli do hôr a spolu s nimi robili prepady na nemecké jednotky. Partizáni zdržiavali sa v lesoch šambronských a bejerovských. Miestne obyvateľstvo dodávalo im potraviny a šatstvo.
Koncom augusta 1944 prišli do dediny dvaja ruskí partizáni a práve v tom čase vadiči v Klavnici na 3 autách Nemci. Partizáni začali paľbu z automatov, Nemci obrátili a utekli. Ľudia nevedeli čo sa robí, nastala panika, lebo každý čakal že Nemcov príde viacej a zajčí obec. Preto všetci utekali s dedinu do hôr na „Poľanu" a tam zostali celú noc. Ráno prišli v dedine oddiel partizánov a Nemci sa nevrátili.
Asi o tri dni prišli do dediny partizáni Slováci a zašli do Vokrávacího družstva na občerstvenie. Práve vtedy v družstve bola obecná schôdzka. Ľudia zastavilo sa pred družstvom nemecké auto plné vyzbrojených

nemeckých vojakov. Občania keď uvideli partizánov do pivnice a kde sa kto dalo. Nemci, keď do Gerlupce vkročili vyhrojení do obecnej miestnosti družstva a sa opýtali kde býva gazda Jarina. Šli k nemu a zobrali so sebou jeho dcéru Helenu. Jarina utiekol do kôr. Keď Gerlupci odišli k partizánom sa prihlásili 5 mladencov z Kľachov do konca vydržal len Andrej Michalko.

Príchod nem. vojska do Šambrona

Dňa 30. septembra 1944 prišli do obce 4 nem. vojaci a nariadili aby každý dospelý občan od 18-ho rokov išiel kopať zákopy do obce Koselec. Prestrašení ľudia uposlúchli rozkaz a vyrukovalo asi 200 osôb. Druhého dňa bolo už okolo meňej a predošlého dňa dostavilo sa na prácu už len pár desiatok ľudí.

* 1 a 2 októbra obsadilo dedinu nem. vojsko. V škole sa prestalo vyučovať lebo tu bola riaditeľa kancelária - neskoršie aj kaplnka. V každom dome ubytovalo sa 4-5 vojakov. Veliteľstvo nariadilo aby civilné obyvateľstvo od 16-80 rokov išlo na zákopy k Bajerovciam na Oblizok. Začaly sa kopať protitankové zákopy od obce Koselec k Blažovu. Na zákopy chodili ľudia (muži) z týchto dedín: Šambron, Jakubíany, Nová Ľubovňa, Kolačkov, Podolínec, Ruščachy, Kamionka, Jarabina, Muzsok, Čirhov a Granárovo. Všetci sa zdržiavali v Šambrone. Každý deň ráno o 7 hod. bol nástup a stav. brigádori prevádzali ľudí do práce. Civilnými ľuďmi išli nemci-pokynúci. Z práce sa vracali o 4 hodine. Za prácu dostával každý od 40-50 Ks.

Odchod Nemcov z Rákopníkov

Jeseň bola pekná a dlhá. Žiakopy sa brali až do konca roku 1944.
V januári 1945 nemci Rákopnici odišli a z obce zabrali všetké kone a vozy. Zostali len 2 kone; tieto boly skryté v lese.

Рік 1945

Рік 1945 загався дуже тяжкий. Німецьке військо, що копало декунки відійшло. Зі села взяли всі коні і вози окрім двох, яких розумні господарі сховали в лісі. На місце одних приходили в село фронтові вояки, котрих люде дуже боялися. В селі закопали 1945 р. 21 січня 16 канонів а мінометів. 22.1. в ночі коло 11 години зачали з канонів огонь в напрямі на Баєрівці. Жителі села були всі дома і зі страхом очікували що принесе найблизший час. В ночі з 22 на 23 січня прийшло в село много вояків з фронту. Людей з хат не виганяли а казали варити їм іcши. Гук канонів не втихав. З другої сторони відповіді не було. Аж 11³⁰ год. 23.1. відізвалося руське військо своєю славною „Катюшею". Перший вистріл допав на поле за селом а всі останні допали прямо на село та на німецькі гнізда канонів. Протягом кілька мінут половина села була в поломіни. В селі зчинилася страшна метушня. До одної хати влетів гранат забив 7 німців а одну дівчину ранило і она за кілька днів умерла. Люде перестрашені брали поспіхом дітей і хто вчім був утікали до гір та до Гайниці в глибокі яруги. Як раз того дня нападало много снігу та був сильний мороз.

Майже всі жителі села опустили свої хати та ціле своє майно оставили на поталу грізній війні. Декотрі господарі вспіли ще випустити зі стайні худобу та загнати в ліс. Кромі своєї турботи мали тут. Люде клопіт з дітьми евакуантами з Плавниці. Плавнічане думали, що Шамброн безпечніше місце і привели ту своїх дітей. Люде, опустивши свої хати, опинилися в лісі, щоб тут захоронити своє життя. В найглибших яругах наламали чатини, поклали на лед. Ті матері, з маленькими діточками, полігали та диханєм огрівали дітей. Зима була велика. Декотрі розложили огню. Ворог замітив огонь, думав що це партизана, зачав стріляти. Шрапнелі розривалися над скритими людьми і це примусило їх глядати інший сховок. Діти плакали а з ними і матері. А була вже ніч. Ніч місячна, морозиста. Десь коло 12 год. вночі було чути недалеко в лісі підозрілі голоси, які наближалися до нас. Плач дітей та материй затих, як на приказ. Незадовго появилися німці з автоматами зверненими в напрямі до людей, що лежали в ярузі. Як пересвідчилися, що це цивілі пішли дальше в напрямі Якубян. За той час село Шамброн руйнував пожар та вибухи мін, яких в селі було цілі склади.

SLOVENSKO ÚRADNÁ PEČAŤ OBCE ŠAMBRON Okres: Stará Ľubovňa
СЛОВЕНСКО УРАДНА ПЕЧАТ ОБЦЕ ШАМБРОН Окрес: Стара Любовя.

Рано около год 7 рано вернулися люде до своїх домів з яких остав уже попіл. В селі були вже руські вояки. Німці опустили село десь коло 11 год. вночі, а зараз появалася одна частина руських вояків. Було їх около 20 осіб. В селі не затрималися довго а пішли в напрямі Якубян за втікаючими німцями. Незабаром появилося в селі много руського війська. Радість серед людей була велика.

Пожар

Страшний пожар знищив 145 хат з господарськими будинками. Рогатого скота згоріло 160 штук, овець 200 штука инші госп. звірята та птиці. Остало на горішнім кінці 6 домів а на долішнім 21 домів. Церков була ушкоджена мало. Школа згоріла до тла. До тих домів, що незгоріли найшли притулок всі погорільці. Лиш на фарі умістилося 25 родин.

Переселення

Тому, що не було де жити і що їсти, треба було глядати стріху дальше в чужих селах. Найбільше жителів переселилося до нім. села Ломнички, Малдура та Топорца. Там найшли порожні доми, їжу для себе та скота.

На весну 1945 многі з Ломнички вернули до Шамброна і зачали будувати собі наскоро стайні та хати. Окружний народний комітет нарядив, щоб сусідні села помогли звести з ліса дерево. Та ця акція була без успіху.

Шамбронці вирубали частину ліса в Гайниці звозили дерево а будували собі тимчасові доми. Та найгірше було ще й це, що прийшла зараза на рогатий скот т.зв. „slintaoka a krivačka" Крім цего немали люде ні топорів, ні пил а купити такі річи небуло де. Так мучилися люде цілий рік 1945

Весняні роботи

Весняні роботи були скінчені досить пізно; небуло що запрягти і до чого запрягти. Небуло що сіяти і що садити. В більшости посіяли лиш те зерно що на плечах принесли з німецьких сіл „на чорно. Як когось, що ніс зерно піймала міліція зерно забирала.

Урожай

Тогото року урожай був дуже гарний і люде нетерпіли голодом.

Делегація до Кошиць

Щоби забеспечити тим найбіднійшим який-такий притулок на зиму, жителі села вибрали делегацію і вислали на Сл. Н. Раду до Кошиць. Делегати були: Степан Легнавський, Петро Гардонь, Михайло Петрусь і Андрей Міндек. Делегати ці сіли на віз і так дісталися до Кошиць. Словенська Народна Рада приобіцяла поставити деревляні бараки що і сталося. В місяці жовтні зачалася праця і поставлено 4 бараки для 32 родин. Тому, що праця ця переводилася пізного осеню, не була як слід викінчена. В бараках була зима, всяди продував вітер, але люде одну зиму пережили в цих бараках.

Регуляція Шамброна

Кінцем червня 1945 прийшли в село інжинірі і почали робити регулячний план села. Міряли до пізної осени, та працю цю докінчив землем. уряд в Кежмарку аж в червні р. 1946